

Universal Capital Bank

Javno objavljanje podataka Universal Capital Bank ad
Podgorica na 31.12.2022.godine

Podgorica, maj 2023.godine

Godišnje javno objavljanje

SADRŽAJ:

I UVOD	3
II CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZIKOM	3
III PREDMET OBJAVLJIVANJA	8
1. OBUHVAT PODATAKA KOJI SE JAVNO OBJAVLJUJE.....	8
2. PODACI O REGULATORNOM KAPITALU	11
3. PODACI O KAPITALNIM ZAHTJEVIMA I IZNOSI RIZIKOM PONDERISANIH IZLOŽENOSTI	14
4. PODACI U VEZI SA IZLOŽENOŠĆU KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE	17
5. PODACI O KONTRACIKLIČNOM BAFERU KAPITALA	17
6. PODACI O IZLOŽENOSTI KREDITNOM RIZIKU I RIZIKU RAZVODNJAVANJA	17
7. PODACI O OPTEREĆENOJ I NEOPTEREĆENOJ IMOVINI.....	24
8. PODACI O PRIMJENI STANDARDIZOVANOG PRISTUPA	24
9. PODACI O IZLOŽENOSTI TRŽIŠNOM RIZIKU	25
10. PODACI O UPRAVLJANJU OPERATIVNIM RIZIKOM	25
11. PODACI O KLJUČNIM INDIKATORIMA	25
12. PODACI O IZLOŽENOSTI RIZIKU KAMATNE STOPE IZ POZICIJA KOJIMA SE NE TRGUJE	28
13. PODACI O IZLOŽENOSTI POZICIJAMA SEKJURITIZACIJE.....	29
14. PODACI U VEZI POLITIKE PRIMANJA	29
15. PODACI O KOEFICIJENTU FINANSIJSKOG LEVERIDŽA	34
16. PODACI U VEZI ZAHTJEVA ZA LIKVIDNOSĆU.....	36
17. PODACI O PRIMJENI IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK	37
18. PODACI U VEZI PRIMJENE TEHNIKA UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA	37
19. PODACI U VEZI PRIMJENE NAPREDNIH PRISTUPA ZA OPERATIVNI RIZIK	39
20. PODACI U VEZI PRIMJENE INTERNIH MODELA ZA TRŽIŠNI RIZIK	39

I UVOD

U skladu sa članom 237 Zakona o kreditnim institucijama („Službeni list CG”, broj 072/19“ od 26.12.2019, 082/20 od 06.08.2020, 008/21 od 26.01.2021) i Odlukom Centralne Banke Crne Gore o javnom objavlјivanju podataka o kreditnoj instituciji ("Službeni list Crne Gore", br. 128/20 od 30.12.2020) (u daljem tekstu Odluka), Universal Capital Bank AD Podgorica (u daljem tekstu: Banka) javno objavljuje podatke o finansijskom stanju, poslovanju i rizičnom profilu.

Izvještaj obuhvata kvalitativne i kvantitativne podatke shodno odredbama Odluke o javnom objavlјivanju podataka o kreditnoj instituciji koji se odnose na 31.12.2022.godine.

U ovom dokumentu, Banka u skladu sa članom 2 i članom 3 Odluke objavljuje materijalno značajne informacije o kapitalnim zahtjevima i iznosima rizikom ponderisanih izloženosti, ključnim indikatorima i ostalim podacima koji prikazuju njen finansijsko stanje i rizični profil. Materijalno značajna je informacija čije bi neobjelodanjivanje ili pogrešno javno objavlјivanje moglo promijeniti procjenu ili poslovnu odluku lica koje se koristi tim informacijama za uspostavljanje ili nastavljanje poslovnog odnosa sa Bankom.

Ovaj dokument ne sadrži zaštićene i povjerljive informacije čije bi javno objavlјivanje ugrozilo konkurenčku poziciju banke, kao i informacije koje se odnose na lica koja stupaju u ugovorene odnose sa bankom čija je povjerljivost obavezujuća za banku.

Izvještaj se javno objavljuje na internet stranici Banke: www.ucbank.me

II CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZIKOM

Strategija upravljanja rizicima 2023.-2025.godine:

Ciljevi upravljanja rizicima Banke su:

- targetiranje ciljnog rizičnog profila Banke do nivoa prihvatljivog uticaja potencijalnih gubitaka zbog prihvaćenih rizika;
- kreiranje odgovarajuće organizacione i upravljačke strukture koja će podržati ove ciljeve i brinuti o njihovoj realizaciji;
- edukacija svih zaposlenih u Banci, u pravcu boljeg razumijevanja prisutnosti i uticaja rizika u poslovanju, njihovom obimu i potrebi kontrole istih. Cilj je da svaki zaposleni u Banci razumije značaj koji ima u procesu identifikacije i praćenja uzroka rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju;
- izbor pristupa mjerenu izloženosti Banke rizicima i mjere na planu monitoringa;
- kontinuirano revidiranje i unapređenje postojećih internih kontrola;
- kontinuirano revidiranje internih akata banke na svim nivoima (strateškim, operativnim i tehničkim) i usaglašavanje politika, procedura i metodologija vezanih za pojedini rizik.

Banka uz ciljeve upravljanja rizicima blisko prati i sljedeće finansijske i regulatorne ciljeve:

- Finansijski ciljevi se odnose na napore Banke da uz prihvatljiv nivo rizika i optimalne troškove ostvari profitabilnost i zaštiti interes akcionara, zaposlenih i klijenata.
- Regulatorni ciljevi odnose se na poštovanje *regulatornih okvira iz domena identifikacije, mjerena, upravljanja i kontrole rizika.*

Politika upravljanja kreditnim rizikom i rizicima povezanim sa kreditnim rizikom:

Politika plasmana Banke temelji se na racionalnosti i ekonomičnosti kroz ulaganje bančnih sredstava u skladu sa stanjem i uslovima na finansijskom tržištu i ulaganje na profitabilan način, uz pažljivo praćenje i analizu svih rizika kojima je Banka izložena.

Odobravanje plasmana klijentima se vrši u skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore i internim aktima Banke kojima je regulisano upravljanje kreditnim rizikom i ostalim rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju i uređeno operativno postupanje u vezi analize, odobravanja i monitoringa poslova plasmana.

Sljedeći principi karakterišu pristup Banke upravljanju kreditnim rizikom:

- Intenzivno analiziranje kapaciteta za zaduzivanje klijenata Banke;
- Pažljivo dokumentovanje analiza kreditnog rizika i procesa uključenih u kreditne operacije, obezbjeđujući da obavljene analize mogu razumijeti i treće strane sa adekvatnim znanjem;
- Izbjegavanje prezaduzivanja klijenata Banke;
- Izgradnja ličnog i dugoročnog odnosa sa klijentom i održavanje redovnog kontakta;
- Sistematsko praćenje otplate kreditne izloženosti;
- Sistematsko praćenje kašnjenja u otplati;
- Sistematska naplata iz kolaterala u slučaju neizvršenja obaveza;
- Implementacija i sprovođenje pažljivo osmišljenih i dobro dokumentovanih procesa; i
- Primjena principa „četvoro očiju“.

Politika upravljanja rizikom druge ugovorne strane:

Cilj ove politike je da se spriječi da Banka ostvaruje gubitke zbog nespremnosti ili nemogućnosti druge ugovorne strane ili izdavaoca (emitenta) da izmiri svoje obaveze u transakciji i da obezbijedi za Banku osnovu za obavljanje aktivnosti na međubankarskom tržištu, a koja uključuje svijest o mogućim rizicima.

Politika upravljanja rizikom likvidnosti:

Osnovni cilj Banke, vezano za pitanje likvidnosti, jeste da finansira svoje aktivnosti po što je moguće povoljnijim uslovima, kao i da osigura pozitivnu likvidnosnu poziciju u svakom trenutku pa i u vanrednim okolnostima – krizama likvidnosti. Banka nastoji da pomiri dva suprotstavljenia principa likvidnosti a to su trenutna raspoloživost likvidne aktive i niska cijena koštanja tih sredstava, a sve to radi postizanja primarnih ciljeva bankarskog poslovanja: sigurnost, efikasnost i profitabilnost.

U svrhu adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti, Banka se pridržava sljedećih principa:

- Proces identifikacije, mjerena, ublažavanja i praćenja rizika likvidnosti vrši se na kontinuiranoj osnovi za sve valute (denominovano u EUR);
- Analiza faktora likvidnosti kao i stabilnosti odnosno volatilnosti depozita se zasniva na istorijskim podacima;
- Upravljanje rizikom likvidnosti se obavlja odgovorno, konzervativno i u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima i Politikom Banke za upravljanje rizikom likvidnosti, zahtjevima regulatora u vezi sa upravljanjem rizikom likvidnosti i uz maksimalno poštovanje principa za transparentno upravljanje i superviziju rizika likvidnosti, predloženih od strane Bazelskog komiteta za superviziju banaka.

Politika upravljanja rizikom modela:

Cilj validacije modela je osiguranje maksimalno mogućeg nivoa preciznosti, konzistentnosti i nepristrasnosti modela, dok je rezultat validacije modela lista nedostataka modela, kao i mjere za njihovo prevazilaženje ili ublažavanje tokom narednog perioda.

Sve komponente modela su predmet validacije, uključujući ulazne podatke, obradu podataka, dokumentovanje kao i izvještavanje. Kako bi kvalitet modela bio zadovoljavajući, podaci koje model koristi moraju imati dobar kvalitet (relevantnost, konzistentnost, dostupnost i tačnost) i dovoljan kvantitet. Prilikom procesa validacije modela neophodno je provjeriti da li podaci koje je model koristio u prošlosti i koji se koriste za kvantitativnu analizu validacije ispunjavaju pomenute kriterijume.

Politika za procjenu adekvatnosti internog kapitala (ICAAP):

Banka izračunava interne kapitalne zahtjeve kvantitativnim metodama ili ako je rizike teško kvantifikovati, procjenjuje značajne rizike koristeći metodologije i pristupe koji su primjereni i proporcionalni organizaciji i poslovnim aktivnostima.

Banka procjenjuje za koje je rizike pri utvrđivanju internih kapitalnih zahtjeva primjerno da koristi kvantitativne metode, a za koje će umjesto određivanja internih kapitalnih zahtjeva da koristi isključivo mjere ublažavanja ili kontrolisanja rizika.

Detalje u vezi sa pristupima za obračun internih kapitalnih zahtjeva te samim obračunavanjem internih kapitalnih zahtjeva za značajne rizike, kako one koji se mogu kvantifikovati, tako i one koje je teško precizno kvantifikovati Banka propisuje u okviru internog akta „Metodologija za procjenu adekvatnosti internog kapitala (ICAAP) i stres testove“.

Politika za procjenu adekvatnosti likvidnosti:

Banka je uspostavila adekvatan sistem upravljanja likvidnim sredstvima, tako da u svakom vremenskom trenutku ima dovoljan iznos likvidnih sredstava koji je neophodan da pokrije dospjele obaveze. Takođe, Banka kontinuirano prati sve trenutne i buduće ugovorene prilive i odlive, prati poslovanje svojih klijenata i buduće prilive i odlive po osnovu depozita. Banka prati izvore potencijalnih potreba za likvidnošću i povezanih događaja koji mogu uticati na tu potrebu, a povezani su sa bilansnim pozicijama (za slučaj nedostatka likvidnih sredstava) kao i valuta u kojima su iskazane izloženosti.

Banka redovno preispituje uzajamno djelovanje rizika finansiranja (funding risk) i rizika tržišne likvidnosti (market risk). Banka obezbjeđuje upravljanje rizikom likvidnosti u različitim vremenskim periodima rizika, uzimajući u obzir promjene u intradnevnim potrebama za sredstvima i načinima finansiranja, kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za sredstvima i načinima finansiranja, kao i potencijalne slabosti zavisno od različitih događaja, njenih aktivnosti i strategije, kako bi se obezbijedilo održavanje adekvatnog nivoa bafera za likvidnost, a koji predstavlja dovoljno likvidnih sredstava i to visoko kvalitetne, neopterećene likvidne aktive, koja je raspoloživa u svakom trenutku za korišćenje bez pravnih ili operativnih ograničenja, u različitim stresnim situacijama (različitog intenziteta i trajanja), uključujući i gubitak ili smanjenje neobezbjedenih i inače dostupnih izvora finansiranja.

Politika za upravljanje rizikom koncentracije:

Banka mjeri, upravlja, prati i izvještava o riziku koncentracije kojem je izložena i nastoji da identificuje rizike koncentracije kada planira ulazak u nove aktivnosti, posebno one koje proizilaze iz novih proizvoda i tržišta.

Banka aktivno upravlja pojedinačnim izloženostima riziku kako bi ublažila mogućnost pojave neželjene koncentracije unutar svog portfolija. Banka nastoji da umanji svoju izloženost riziku koncentracije kroz diversifikaciju svog portfolija, u mjeri u kojoj je to moguće. Ovu intenciju Banka sprovodi kroz portfolio diversifikaciju (rast broja klijenata iz različitih kategorija i sektora) i geografsku diversifikaciju (klijenti iz različitih sredina).

Dodatno, Banka vrši stalnu procjenu i prilagođavanje poslovnih i strateških ciljeva kako bi izloženost Banke riziku koncentracije bila uskladjena sa sklonošću Banke preuzimanju rizika koji je definisan Strategijom upravljanja rizicima, RAF-om i RAS-om.

Struktura i organizacija funkcije upravljanja rizicima

Služba za kontrolu, mjerjenje i izvještavanje o rizicima je organizovana na način da efikasno upravlja svim materijalno značajnim rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju, pri čemu je fokus stavljen na upravljanje kreditnim rizikom, rizikom likvidnosti i tržišnim rizicima.

Služba za kontrolu, mjerjenje i izvještavanje o rizicima odgovorna je za sistem izvještavanja nadležnim tijelima, kao i regulatornim tijelima sa područja upravljanja rizicima. Izvještavanje se odvija u okviru standardizovanih izvještaja koji se izrađuju na osnovu metodologija za mjerjenje i praćenje pojedinih vrsta rizika.

Uprava Banke pruža cjelokupni nadzor nad upravljanjem rizicima i kapitalom Banke i odgovorna je za definisanje i implementiranje sveobuhvatne i uskladjene poslovne strategije i strategije rizika za Banke. Služba za kontrolu, mjerjenje i izvještavanje o rizicima ima sljedeće odgovornosti: definiše i predlaže na usvajanje Upravnom odboru, uz saglasnost Nadzornog odbora strategiju i politike, dok procedure i metodologije za identifikovanje, mjerjenje, ublažavanje, praćenje i kontrolu rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju predlaže na usvajanje Upravnom odboru.

Obim i vrsta sistema izvještavanja i mjerjenja rizika:

Proces izvještavanja o rizicima obuhvata segment internog, regulatornog i ostalog izvještavanja po potrebi.

Služba za kontrolu, mjerjenje i izvještavanje o rizicima priprema mjesečno/kvartalno (a po potrebi i češće) izvještaje za Upravni odbor, Odbor za rizike kao i za Nadzorni odbor, dok eksterne izvještaje dostavlja Centralnoj banci Crne Gore na način i u rokovima definisanim njihovim propisima.

Banka u dijelu eksternog izvještavanja o izloženostima rizicima ima obavezu i javnog objelodanjivanja podataka i sl.

Zaštita od rizika i ublažavanje rizika, kao i strategija postupaka za praćenje stalne efikasnosti zaštite od rizika i ublažavanja rizika:

Banka u poslovanju primjenjuje tehnike ublažavanja kreditnog rizika, koje obuhvataju instrumente materijalne i nematerijalne kreditne zaštite.

U cilju smanjenja kreditnog rizika identifikovanog prilikom odobravanja plasmana ili rizika koji može nastupiti u toku otplate kredita, Banka je svojim unutrašnjim aktima, Politikom i Procedurom upravljanja kreditnim rizikom, Katalogom prihvatljivih kolaterala Banke, Odlukom o bankarskim proizvodima po poslovima plasmana i depozita, definisala vrste instrumenata obezbjeđenja i instrukcije počev od prijema, čuvanja, vrednovanja, praćenja i upravljanja tim instrumentima obezbjeđenja. Ovaj proces predstavlja tehniku ublažavanja kreditnog rizika.

Polazeći od standardizovanog pristupa izračunavanja potrebnog kapitala za kreditni rizik kod računanja rizikom ponderisane aktive, Banka primjenjuje tehnike ublažavanja kreditnog rizika u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

U skladu sa ICAAP-om, Banka će vršiti procjenu primjenljivosti tehnika ublažavanja kreditnog rizika i efikasnost istih, i u slučaju nedovoljnog uticaja na umanjenje rizika, predlagće mjere za njihovo poboljšanje.

Izjave organa upravljanja Banke o primjerenošti mehanizama za upravljanje rizičnim profilom i strategiji Banke

Usvajanjem Izvještaja o javnom objavljivanju podataka organi uprave izjavljuju da su mehanizmi za upravljanje rizičnim profilom i kao i strategija Banke primjereni.

Podaci o sistemu upravljanja:

Od 1. januara 2022.godine stupila je na snagu nova bankarska regulativa, tačnije Zakon o kreditnim institucijama i prateća podzakonska akta, koja ima za cilj približavanje važećoj bankarskoj regulativi u Evropskoj uniji. Usaglašavanje sa zahtjevima navedene regulative dovelo je do izmjena u sistemu korporativnog upravljanja, po kojem su organi kreditne institucije:

- 1 Skupština akcionara;
- 2 Nadzorni odbor; i
- 3 Upravni odbor.

Saglasno tome, Banka je ranijim Odlukama Skupštine odnosno Odbora direktora imenovala članove Nadzornog (5 članova) i Upravnog odbora (3 člana) za koje je Centralna Banka Crne Gore izdala odobrenja 10.12.2021.godine.

U nastavku su dati podaci o članovima nadzornih i upravnih tijela Banke:

Ime i prezime	Nadzorni odbor
Alfredo Longo	Predsjednik Nadzornog odbora
Danijela Jović	Član Nadzornog odbora
Ronald K. Noble	Član Nadzornog odbora
Josip Pecirep	Član Nadzornog odbora
Masroor Ul Haq	Član Nadzornog odbora

Ime i prezime	Upravni odbor
Miloš Pavlović	Predsjednik Upravnog odbora
Nikola Vujošević	Član Upravnog odbora
Veselin Vuković	Član Upravnog odbora

Banka je usvojila Politiku primjerenošti članova Nadzornog i Upravnog odbora i nosilaca ključnih i kontrolnih funkcija sa dinamikom procjene i istu revidirala na kraju 2022.godine. Politikom je propisan postupak procjene primjerenošti kao i dinamika postupka.

Banka je pripremila nacrt Politike rodne ravnopravnosti u upravljačkim strukturama i tijelima u Universal Capital banci koji je Nadzorni odbor usvojio početkom 2023.godine.

Banka je uspostavila Odbor za rizike (kao i Odbor za imenovanja, Odbor za primanja i Revizorski odbor), koji je tokom 2022.godine održao 5 sjednica.

Upravni odbor intenzivno učestvuje u upravljanju rizicima na način da jednom nedeljno zasijeda i razmatra kandidovani materijal i pitanja, medju kojima i materijal vezan za upravljanje rizicima, i o svemu pravovremeno informiše članove Nadzornog odbora. Takođe, nadležne službe u Banci i kontrolna funkcija rizika redovno dostavljaju izveštaje u kojima informišu članove Nadzornog, Upravnog odbora i Odbora za rizike o svim pitanjima iz ove oblasti.

III PREDMET OBJAVLJIVANJA

Predmet javnog objavljivanja za 2022.godinu (utvrđen Odlukom, član 4 do član 24) su podaci i informacije koji za osnov imaju podatke i informacije i/ili su u vezi sa:

- Obuhvat podataka koji se javno objavljuje;
- Podaci o regulatornom kapitalu;
- Podaci o kapitalnim zahtjevima i iznosi rizikom ponderisanih izloženosti;
- Podaci o izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane;
- Podaci o kontracicličnom baferu kapitala;
- Podaci o izloženosti kreditnom riziku i riziku razvodnjavanja;
- Podaci o opterećenoj i neopterećenoj imovini;
- Podaci o primjeni standardizovanog pristupa;
- Podaci o izloženosti tržišnom riziku;
- Podaci o upravljanju operativnim rizikom;
- Podaci o ključnim indikatorima;
- Podaci o izloženosti riziku kamatne stope iz pozicija kojima se ne trguje;
- Podaci o izloženosti pozicijama sekjuritizacije;
- Podaci u vezi politike primanja;
- Podaci o koeficijentu finansijskog leveridža;
- Podaci u vezi zahtjeva za likvidnošću;
- Podaci o primjeni IRB pristupa na kreditni rizik;
- Podaci u vezi primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika;
- Podaci u vezi primjene naprednih pristupa za operativni rizik; i
- Podaci u vezi primjene internih modela za tržišni rizik.

1. OBUHVAT PODATAKA KOJI SE JAVNO OBJAVLJUJE

1.1 Poslovno ime i registrovano sjedište Banke

Universal Capital Bank A.D., Podgorica (u daljem tekstu „Banka“ ili „UCB“) počela je sa radom 1. decembra 2007.godine pod imenom First Financial Bank A.D., Podgorica, u skladu sa Licencem izdatom od strane Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu „CBCG“) 12.07.2007.godine, a na osnovu sa Zakona o bankama i ostalim pozitivnim propisima. Prva transakcija je obavljena 17.12.2007.godine. Odluka o promjeni naziva Banke donešena je na sjednici Skupštine akcionara održanoj 30. maja 2014.godine, dok je 4. juna 2014.godine izvršena registracija promjene podataka.

Osnovne informacije Banke:

- Rješenje CBCG: dozvola za rad (Licenca) br. 0101-2933/3-2 od 12.07.2007.godine
- Datum donošenja osnivačkog akta: 09.02.2007.godine
- Datum donošenja Statuta: 18.09.2007.godine
- PIB: 02684462
- Registarski broj: 4-0008441
- PDV broj: 30/31-15112-8

Sve informacije prezentovane u ovom javnom objelodanjivanju odnose se na pojedinačne finansijske informacije Banke, osim informacija u tački 1.2.

1.2 Konsolidovani finansijski izvještaji

Banka je matično pravno lice, koja ima 100% vlasništva u dva zavisna pravna lica (podređeni članovi), koji zajedno čine Grupu. Podređeni članovi bankarske grupe i njihovo učešće u aktivi Banke na dan 31. decembar 2022.godine:

Naziv pravnog lica	Učešće u aktivi Banke	% učešća	Osnovna djelatnost
Portokali Adriatic d.o.o.			Trgovina na malo voćem i povrćem u specijalizovanim prodavnicama
Podgorica	0.04%	100%	
Universal Capital Bank Financial Service, Dubai	0.16%	100%	Savjetovanje o finansijskim proizvodima i kreditima

Portokali Adriatic d.o.o. je društvo registrovano kod Centralnog registra privrednog suda u Podgorici, rješenjem broj 5-0717930/001 od 03.02.2015.godine. Registrovano sjedište Društva je u ulici Stanka Dragojevića bb, Podgorica. Matični broj Društva je 03028704.

Universal Capital Bank Financial Service je društvo registrovano kod Dubai International Financial Centre (DIFC) u Dubai-u, UAE, pod registarskim brojem 5615 od 01.04.2022.godine. Registrovano sjedište društva je Unit OT 17-43, Level 17, Central Park Towers, P.O. Box 507277, DIFC, Dubai, UAE

Sjedište Banke/Grupe je u Podgorici, Ulica Stanka Dragojevića bb.

Poslovne aktivnosti Banka/Grupa sprovodi na teritoriji cijele Crne Gore i UAE.

Na dan 31. decembra 2022.godine Grupu čine centrala u Podgorici, filijale u Miločeru i Podgorici, Predstavništvo Banke u Dubaju i kancelarija UCBFS u Dubai-u. Grupa ima 87 zaposlenih radnika (31. decembra 2021.godine: 80 zaposlenih).

Banka sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje i konsolidovani izvještaj menadžmenta o poslovanju u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list CG”, br. 145/21 i 152/22), Zakonom o kreditnim institucijama („Sl. list CG“ br. 72/19, 82/20 i 8/21) i odlukama Centralne banke Crne Gore, koje regulišu finansijsko izvještavanje banaka. Priloženi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka („Sl. list CG“, br. 34/22).

U skladu sa članom 313 Zakona o kreditnim institucijama („Sl.list Crne Gore“ br. 72/19, 82/20 i 8/21) u konsolidovane finansijske izvještaje bankarske grupe ne uključuju se podređeni članovi bankarske grupe čiji je bilans stanja manji od 1% bilansa stanja nadređenog člana grupe. S obzirom da Banka, na dan 31. decembra 2022.godine, pod kontrolom ima dva podređena entiteta, od kojih jedan ispunjava uslov iz člana 313 Zakona o kreditnim institucijama, Banka za taj entitet koristi pravo na izuzeće od konsolidacije.

Prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja, Banka je ispunila zahtjeve na konsolidovanoj osnovi saglasno članu 310 Zakona o kreditnim institucijama i primijenila metod potpune konsolidacije za zavisno pravno lice Universal Capital Bank Financial Service iz Dubaia.

Finansijski izvještaji sa mišljenjem nezavisnog revizora dostavljeni su Centralnoj banci Crne Gore u skladu sa zakonskim propisima. Takodje, ovi izvještaji (pojedinačni i konsolidovani) su objavljeni na internet stranici Banke na adresi:

<https://ucbank.me/o-banci/poslovanje-banke/izvjestaji-nezavisnog-spoljnog-revizora/>

1.3 Pregled imovine i obaveza iz konsolidovanih finansijskih izvještaja

Konsolidovani bilans stanja na 31.12.2022.godine

(000 €)

SREDSTVA	31.12.2022.	31.12.2021.
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	194,323	181,041
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	240,187	241,396
Krediti i potraživanja od kreditnih institucija	29,608	37,513
Krediti i potraživanja od klijenata	152,230	150,047
Hartije od vrijednosti	58,311	53,747
Ostala finansijska sredstva	38	89
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	29,930	33,918
Hartije od vrijednosti	29,930	33,918
Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	479	368
Hartije od vrijednosti	479	368
Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	195	0
Investicione nekretnine	114	198
Nekretnine, postrojenja i oprema	4,484	5,224
Nematerijalna sredstva	247	275
Odložena poreska sredstva	924	214
Ostala sredstva	3,995	5,067
UKUPNA SREDSTVA:	474,878	467,701
OBAVEZE		
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti	441,232	436,518
Depoziti banaka i centralnih banaka	0	2,486
Depoziti klijenata	436,333	429,886
Krediti klijenata koji nijesu kreditne institucije	4,899	4,146
Rezerve	343	527
Tekuće poreske obaveze	957	563
Odložene poreske obaveze	153	79
Ostale obaveze	6,414	5,365
Subordinisani dug	0	1,002
UKUPNE OBAVEZE:	449,099	444,053
KAPITAL		
Akcijski kapital	13,124	12,122
Neraspoređena dobit	11,893	6,947
Dobit/gubitak tekuće godine	4,999	5,331
Ostale rezerve	-4,237	-753
UKUPAN KAPITAL:	25,780	23,647
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE:	474,878	467,701

2. PODACI O REGULATORNOM KAPITALU

2.1 Potpuno usklađenje stavki regulatornog kapitala, prudencijalnih filtera i umanjenja

Kreditna institucija je dužna da u vezi sa regulatornim kapitalom javno objavi podatke koje se odnose na potpuno usklađenje stavki redovnog osnovnog kapitala, stavki dodatnog osnovnog kapitala, stavki dopunskog kapitala, kao i prudencijalnih filtera i umanjenja koja se primjenjuju na regulatorni kapital kreditne institucije. Podaci su prezentovani u pregledu niže:

Obrazac RK - Izvještaj o regulatornom kapitalu kreditne institucije (Sažetak) na 31.12.2022.godine (000 €)

OPIS POZICIJE	IZNOS
REGULATORNI KAPITAL	<u>20,636</u>
OSNOVNI KAPITAL (Tier 1)	20,636
REDOVNI OSNOVNI KAPITAL (CET 1)	20,636
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	13,124
plaćeni instrumenti kapitala	13,124
Neraspoređena (zadržana) dobit	11,893
Neraspoređena (zadržana) dobit iz prethodnih godina	11,893
dobit ili gubitak koji pripadaju vlasnicima matičnog društva (poz 22 iz BU)	5,212
(-) iznos dobiti ostvarene u toku tekuće godine ili dobiti ostvarene na kraju tekuće godine koji ne zadovoljava uslove za priznavanje	5,212
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (ukupni ostali rezultat) - FVOCI	-4,231
dobici ili gubici nastali ponovnim vrednovanjem instrumenata raspoloživih za prodaju utvrđenih u skladu sa MSFI 9	-4,231
Usklađivanja redovnog osnovnog kapitala zbog prudencijalnih filtera	3,025
(-) usklađivanja vrednovanja zbog zahtjeva za oprezno (prudencijalno) vrednovanje (AVA)	30
(-) usklađivanja vrednovanja izračnata prema jednostavnom pristupu	30
ostala prudencijalna usklađivanja	3,055
(-) Ostala nematerijalna imovina	247
(-) ostala nematerijalna imovina prije odbitka odloženih poreskih obaveza	247
(-) Instrumenti redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora ako kreditna institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	752
napomena: ukupan iznos ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora ako kreditna institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	752
(-) Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbiru iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke klasifikovane kao dobra aktiva	1,915

(–) Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke klasifikovane kao nekvalitetne izloženosti na koje se ne primjenjuje odbitna stavka od redovnog osnovnog kapitala iz člana 18 tačka 13 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija (nastale prije početka primjene te odluke)	420
Ostali elementi ili odbici od redovnog osnovnog kapitala	159
DODATNI OSNOVNI KAPITAL (AT1)	0
DOPUNSKI KAPITAL (Tier 2)	0

2.2 Uslovi i opis glavnih karakteristika instrumenata redovnog osnovnog kapitala koje je kreditna institucija emitovala

Redovni osnovni kapital koji je kreditna institucija emitovala iznosi EUR 13.124 hiljada i odnosi se na redovne obične akcije. Glavne karakteristike instrumenta redovnog osnovnog kapitala su:

- Instrument je emitovan direktno preko Skupštine akcionara;
- Instrument je u potpunosti otplaćen;
- Instrument ispunjava uslove za kapital i raspoređen je kao kapital u skladu sa propisima kojima se uređuje važeći računovodstveni okvir;
- Instrument je jasno i odvojeno prikazan u bilansu stanja kreditne institucije;
- Instrument nema dospijeće;
- Glavnica instrumenta ne smije se smanjiti ili otplatiti, osim u jednom od sljedeća dva slučaja:
 - likvidacije kreditne institucije;
 - diskrecionog otkupa instrumenta ili drugih diskrecionih načina smanjenja kapitala, ako je kreditna institucija dobila prethodno odobrenje Centralne banke u skladu sa članom 81 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija.
- U odredbama kojima se uređuje instrument ne navodi se izričito ili implicitno da se glavnica instrumenta može smanjiti ili otplatiti, osim u slučaju likvidacije kreditne institucije. Kreditna institucija nije dala takve navode prije i u toku emisije instrumenta;
- Instrumenti ispunjavaju sljedeće uslove u vezi sa raspodjelom:
 - ne postoji povlašćeni tretman raspodjele u vezi sa redoslijedom isplate raspodjela, uključujući i u odnosu na druge instrumente redovnog osnovnog kapitala, a uslovi koji se primjenjuju u vezi sa instrumentima ne daju povlašćena prava za isplatu raspodjela;
 - raspodjele se mogu isplatiti imaocu instrumenta samo iz stavki raspoloživih za raspodjelu;
 - uslovi koji se primjenjuju u vezi sa instrumentom ne uključuju gornju granicu ili drugu vrstu ograničenja maksimalnog nivoa raspodjela;
 - nivo raspodjela nije određen na osnovu iznosa za koji je instrument kupljen pri emitovanju;
 - uslovi koji se primjenjuju u vezi sa instrumentom ne uključuju obavezu kreditne institucije da isplati raspodjele njegovom imaocu, niti kreditna institucija na bilo koji drugi način podliježe takvoj obavezi;
 - neisplaćivanje raspodjela ne predstavlja slučaj nastanka statusa neispunjavanja obaveza kreditne institucije;
 - otkazivanje raspodjela kreditnoj instituciji ne nameće ograničenja; i
 - u odnosu na sve instrumente kapitala koje emituje kreditna institucija, instrument apsorbuje prvi i srazmjerno najveći udio nastalih gubitaka, a svaki instrument apsorbuje gubitke u istoj mjeri kao i ostali instrumenti redovnog osnovnog kapitala;
- Instrument je podređen u odnosu na sva druga potraživanja u slučaju nesolventnosti ili likvidacije kreditne institucije;

- Instrument svom vlasniku daje pravo na potraživanje preostale imovine kreditne institucije, koja je u slučaju likvidacije kreditne institucije i nakon isplate svih nadređenih potraživanja srazmjerna iznosu takvih emitovanih instrumenata i nije fiksna ili podložna gornjoj granici;
- Instrument nije obezbijeđen, niti pokriveni garancijom koja poboljšava podređeni status potraživanja od strane nekog od sljedećih subjekata:
 - kreditne institucije ili njenih zavisnih društava;
 - matičnog društva kreditne institucije ili njegovih zavisnih društava;
 - matičnog finansijskog holdinga ili njegovih zavisnih društava;
 - mješovitog holdinga ili njegovih zavisnih društava;
 - bilo kojeg društva koje je blisko povezano sa subjektima iz al. 1 do 5.ove tačke;
- Instrument ne mogu da budu predmet bilo kakvih ugovora ili sporazuma kojima se poboljšava podređeni status potraživanja na osnovu instrumenata u slučaju nesolventnosti ili likvidacije kreditne institucije; i
- Kreditna institucija nema isključivo diskreciono pravo donošenja odluke o raspodjeli u obliku koji nije gotovina ili u obliku instrumenata regulatornog kapitala bez saglasnosti Centralne banke.

2.3 Vrste i iznos prudencijalnih filtera koji se primjenjuju u skladu sa čl. 14 do 17 Odluke o adekvatnosti kapitala

U skladu sa članom 16 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija, Banka izračunava dodatna usklajivanja - AVA jednostavnim pristupom na način da primjenjuje 0,01% na sve pozicije iz aktive mjerene po fer vrijednosti. Utvrđeni iznos AVA se oduzima od redovnog osnovnog kapitala. Na 31.12.2022.godine AVA iznosi EUR 30 hiljada.

- U skladu sa članom 17. Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija, Banka priznaje nerealizovane gubitke od vrednovanja dužničkih instrumenata nastalih kao razlika izmedju tržišne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti navedenih instrumenata korigovanih za obračunate ispravke i odloženi porez. Na dan 31.12.2022.godine nerealizovani gubici iznose EUR 4.231 hiljada.

Napomena: *U skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 i situacije u Ukrajini na finansijski sistem, tačka 4 a, Banka koristi pravo usklajivanja redovnog osnovnog kapitala, kojim se ne priznaju nerealizovani gubici prilikom vrednovanja dužničkih finansijskih instrumenata FVOCI u skladu sa MSFI 9 (nastali kao razlika između tržišne vrijednosti dužničkih finansijskih instrumenata na 24.02.2022.godine i njihove vrijednosti na izvještajni datum). Ova prudencionalna olakšica može se koristiti do 30.06.2023.godine. Na dan 31.12.2022.godine, navedena olakšica iznosi EUR 3.055 hiljada.*

- U skladu sa članom 18 i 32 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija, Banka je umanjila redovni osnovni kapital za iznos ulaganja u zavisno pravno lice Universal Capital Bank Services limited od EUR 752 hiljade. Radi se o ulaganju kreditne institucije u kapital finansijske institucije u Ujedinjenim Arapskim Emiratima.
- U skladu sa članom 18 pomenute odluke, Banka je umanjila redovni osnovni kapital za iznos nematerijalne imovine od EUR 247 hiljada.
- U skladu sa članom 18 iste odluke, Banka je umanjila redovni osnovni kapital za razliku obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i obračunate ispravke vrijednosti u skladu sa MSFI-9 u iznosu od EUR 2.335 hiljada.

3. PODACI O KAPITALNIM ZAHTJEVIMA I IZNOSI RIZIKOM PONDERISANIH IZLOŽENOSTI

3.1 Rezime pristupa kreditne institucije procjeni adekvatnosti internog kapitala za podršku tekućim i budućim aktivnostima

Poslovna strategija Banke predstavlja osnovu za definisanje glavnih parametara koji treba da budu zadovoljeni (kapital, ROE, itd.). Takođe, poslovna strategija služi kao osnova za definisanje strategije upravljanja rizicima i apetita za rizikom, te strategije internog kapitala (strategije upravljanja kapitalom). Na sledećoj slici su prikazani glavni koraci/komponente za obezbeđivanje adekvatnosti kapitala u skladu sa planiranim poslovanjem:

3.2 Iznos dodatnih kapitalnih zahtjeva na osnovu postupka supervizorske provjere iz člana 279 stav 1 tačka 1 Zakona i njegov sastav u pogledu instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala

Banka nema obaveza u dijelu dodatnih kapitalnih zahtjeva na osnovu postupka supervizorske provjere iz člana 279 stav 1 tačka 1 Zakona o kreditnim institucijama.

3.3 Rezultat postupka procjene adekvatnosti internog kapitala kreditne institucije, u skladu sa propisom kojim se uređuje procjena adekvatnosti internog kapitala

Ukupni potreбni interni kapital Banke iznosi EUR 8,853 hiljada (tj. Stub 1 i Stub 2 zahtjevi bez kombinovanog bafera kapitala).

3.4 Ukupan iznos rizikom ponderisanih izloženosti i odgovarajući ukupni kapitalni zahtjevi

Ukupan iznos rizikom ponderisanih izloženosti na 31.12.2022.godine iznosi EUR 53.135 hiljada.

Banka u skladu sa članom 101 Odluke o adekvatnosti kapitala ("Službeni list Crne Gore", br. 128/20 od 30.12.2020, 140/21 od 30.12.2021.godine) izračunava potreban kapital za kreditni rizik primjenom standardizovanog pristupa (SA).

Prema Odluci o izvještajima koji se dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama i članom 5 istoimene odluke, Banka priprema i dostavlja izvještaje o rizikom ponderisanoj izloženosti kreditnom riziku, kreditnom riziku druge ugovorne strane i slobodne isporuke korišćenjem standardizovanog pristupa (SA), dok regulatorni kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunava primjenom jednostavnog pristupa (BIA).

3.5 Bilansne i vanbilansne izloženosti, iznosi rizikom ponderisanih izloženosti i povezani očekivani gubici za svaku kategoriju specijalizovanog finasiranja

Kreditna institucija je dužna da javno objavi bilansne i vanbilansne izloženosti, iznose rizikom ponderisanih izloženosti i povezane očekivane gubitke za svaku kategoriju specijalizovanog finansiranja iz Tabele 1 člana 172 stav 7 Odluke o adekvatnosti kapitala i bilansne i vanbilansne izloženosti kao i iznose rizikom ponderisanih izloženosti za kategorije izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja utvrđene članom 174 stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala.

Ovaj izvještaj je u funkciji proračuna potrebnog kapitala za kreditni rizik. U nastavku slijedi pomenuti izvještaj u sažetoj formi:

Obrazac PBAV - Izvještaj o rizikom ponderisanoj izloženosti kreditnom riziku, kreditnom riziku druge ugovorne strane i slobodne isporuke korišćenjem standardizovanog pristupa (Sažetak) na 31.12.2022.godine (000 €)

RED. BR.	OPIS POZICIJE	BRUTO IZLOŽENOST	(-) ISPRAVKE VRIJEDNOSTI / REZERVACIJE/ AVA / NEDOSTAJUĆE POKRICE NA ISPRAVKAMA	IZLOŽENOST UMANJENA ZA ISPRAVKE VRIJEDNOSTI / REZERVACIJE	IZNOS RIZIKOM PONDERISANE IZLOŽENOSTI NAKON PRIMJENE DODATNOG PONDERA ZA SME I ZA INFRASTRUKTURNЕ PROJEKTE
1	2	3	4	5=3-4	31=28-29-30
I	UKUPNE BILANSNE IZLOŽENOSTI KOJE PODLIJEŽU KREDITNOM RIZIKU	484,140	12,706	471,434	50,827
1.	izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	289,930	1,316	288,614	5,538
2.	izloženosti prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	0	0	0	0
3.	izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0	0	0
4.	izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0
5.	izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0
6.	izloženosti prema institucijama	30,246	316	29,930	6,990
7.	izloženosti prema privrednim društvima (<i>corporate</i>)	116,509	6,376	110,132	16,620
8.	izloženosti prema <i>retail-u</i>	5,703	1,547	4,156	2,336
9.	izloženosti obezbijeđene stambenim nepokretnostima	5,238	626	4,612	1,968
10.	izloženosti obezbijeđene poslovnim nepokretnostima	8,155	865	7,290	3,263
11.	izloženosti sa statusom neizmirenja obaveza	10,556	7,212	3,344	2,782
12.	visokorizične izloženosti	5,432	804	4,628	3,965
13.	izloženosti prema institucijama i privrednim društvima koje imaju kratkoročnu kreditnu procjenu	0	0	0	0
14.	izloženosti u obliku udjela ili akcija u subjekte zajedničkog ulaganja (CIU)			0	0
15.	vlasnička ulaganja	215	20	195	195
16.	ostale stavke aktive	22,712	836	21,875	9,952
II	UKUPNE BILANSNE IZLOŽENOSTI	484,140	12,706	471,434	50,827
III	UKUPNE VANBILANSNE IZLOŽENOSTI KOJE PODLIJEŽU KREDITNOM RIZIKU	17,333	608	16,725	2,308
1.	izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama	0	0	0	0
2.	izloženosti prema jedinicama regionalne ili lokalne samouprave	0	0	0	0
3.	izloženosti prema subjektima javnog sektora	0	0	0	0
4.	izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0	0	0
6.	izloženosti prema institucijama	0	0	0	0
7.	izloženosti prema privrednim društvima (<i>corporate</i>)	0	0	0	0
8.	izloženosti prema <i>retail-u</i>	8,327	189	8,138	1,006
9.	izloženosti obezbijeđene stambenim nepokretnostima	5,010	124	4,886	563
10.	izloženosti obezbijeđene poslovnim nepokretnostima	96	1	95	14
11.	izloženosti sa statusom neizmirenja obaveza	1,825	171	1,654	422
12.	visokorizične izloženosti	635	126	509	231
13.	izloženosti prema institucijama i privrednim društvima koje imaju kratkoročnu kreditnu procjenu	1,557	118	1,439	632
14.	izloženosti u obliku udjela ili akcija u subjekte zajedničkog ulaganja (CIU)	0	0	0	0
15.	ostale stavke aktive			0	0
IV	UKUPNE VANBILANSNE IZLOŽENOSTI	17,333	608	16,725	2,308
V	IZLOŽENOSTI / TRANSAKCIJE KOJE PODLIJEŽU KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE	0	0	0	0
VI	UKUPNE IZLOŽENOSTI	501,473	13,314	488,159	53,135

3.6 Kapitalni zahtjevi u skladu sa članom 39 Odluke o adekvatnosti kapitala

Banka ne posjeduje izloženosti instrumenata regulatornog kapitala koji se drže u bilo kojem društvu za osiguranje, društvu za reosiguranje ili holding osiguravača, pa samim tim za potrebe obračuna regulatornog kapitala nije neophodno odobrenje od strane Centralne banke za njihovo ne umanjivanje od regulatornog kapitala pri izračunavanju kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj i konsolidovanoj osnovi.

4. PODACI U VEZI SA IZLOŽENOŠĆU KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE

Banka ne posjeduje izloženosti derivata prema drugim ugovornim stranama (repo transakcija, transakcija pozajmljivanja hartija od vrijednosti ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcije sa dugim rokom poravnjanja i transakcija kreditiranja na marži), pa samim tim nije izložena kreditnom riziku druge ugovorne strane CCR (da druga ugovorna strana u transakciji može da dođe u status neispunjavanja obaveza prije konačnog poravnjanja novčanih tokova transakcije). Banka će u slučaju izloženosti riziku druge ugovorne strane, za njegovo mjerjenje za potrebe obračuna kapitala u okviru Stuba 2 po pravilu primijeniti pristup iz Stuba 1.

Banka nema Politike u vezi sa opštim i specifičnim rizicima iz čl. 327 Odluke o adekvatnosti kapitala.

Vrijednost izloženosti centralnim ugovornim stranama i povezane izloženosti riziku prikazane su u dijelu 8. Podaci o primjeni standardizovanog pristupa.

5. PODACI O KONTRACIKLIČNOM BAFERU KAPITALA

Kreditna institucija je dužna da javno objavi sljedeće podatke o kontracikličnom baferu kapitala:

- geografsku distribuciju iznosa izloženosti i iznosa kreditnih rizikom ponderisanih izloženosti koja se koristi kao osnova za izračunavanje kontracikličnog bafera kapitala;
- iznos specifičnog kontracikličnog bafera kapitala kreditne institucije.

Na dan 31.12.2022.godine kontraciklični bafer kapitala (specifična stopa) iznosi 0%.

6. PODACI O IZLOŽENOSTI KREDITNOM RIZIKU I RIZIKU RAZVODNJAVANJA

6.1 Oblast primjene i definicije pojmove „dospio“ i „umanjen“ za računovodstvene potrebe i moguće razlike između definicija za pojmove „dospio“ i „status neispunjavanja obaveza“ za računovodstvene i regulatorne potrebe

Dospjelim potraživanjima se smatraju sva potraživanja koja Banka nije uspjela naplatiti na ugovoren datum dospjeća, odnosno potraživanja kod kojih je prisutno kašnjenje u izmirivanju duga od strane klijenta u odnosu na ugovorom definisane rokove.

U skladu sa regulativom Centralne banke Crne Gore pod nekvalitetnom aktivom¹ podrazumijeva se sva bilansna i vanbilansna aktiva klasifikovana u C, D i E kategorije.

¹ Pregled nekvalitetnih kredita dat je u tabeli u okviru tačke 6.5

6.2 Opis pristupa i metoda za utvrđivanje specifičnih i opštih ispravki vrijednosti za kreditni rizik

Za obračun ispravki Banka primjenjuje pristupe i metode u skladu sa Medjunarodnim standardom finansijskog izvještavanja MSFI 9.

6.3 Iznos i kvalitet kreditne izloženosti (kvalitetni, nekvalitetni i restrukturirani), izloženosti po osnovu dužničkih hartija od vrijednosti i vanbilansne izloženosti, uključujući akumulirano umanjenje vrijednosti, rezervacije i promjene negativnih fer vrijednosti zbog kreditnog rizika i iznosa primljenog kolateralu i finansijskih jemstava

Iznos i kvalitet izloženosti za kredite (kvalitetni, nekvalitetni i restrukturirani), izloženosti po osnovu dužničkih hartija od vrijednosti i vanbilansne izloženosti, uključujući akumulirano umanjenje vrijednosti, rezervacije i promjene negativnih fer vrijednosti zbog kreditnog rizika i iznosa primljenog kolateralu i finansijskih jemstava:

Izloženost po stepenu kreditnog kvaliteta - stavke bilansa (Sažetak) na 31.12.2022.godine (000 €)

R. br.	Stavke aktive bilansa	Novčani kolateral	Ostali kolaterali	Klasifikacija					Ukupno $8=3+4+5+6+7$
				A	B	C	D	E	
1.	Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	93,418	72,641	194,542	41,350	5,580	1,853	3,301	246,626
1.a.	krediti i potraživanja od kreditnih institucija			19,196	9,816	0	0	10	29,022
1.b.	krediti i potraživanja od klijenata	93,418	72,641	117,098	31,524	5,580	1,852	3,247	159,301
1.c.	hartije od vrijednosti			58,221	0	0	0	0	58,221
1.d.	ostala finansijska sredstva			27	10	0	1	44	82
2.	Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat			23,080	6,442	0	0	0	29,522
3.	Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja			468	0	0	0	0	468
5.	Ukupni bruto krediti			117,098	30,949	5,580	1,852	3,246	158,725
6.	Kamatna potraživanja	1,209		55	18	16	56	888	1,033
7.	Vremenska razgraničenja	0		2,083	134	-13	-3	0	2,201
8.	Ukupni iznos bruto kredita i potraživanja (1.a+1.b+2.a+2.b+3.a+3.b+4.a+4.b+6.a+6.b+7.a+7.b)	94,627	72,641	137,482	41,322	5,583	1,905	4,145	190,437
11.	Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodici kapitala			968					968
12.	Ostale stavke aktive na koje se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke	2		720	548	89	1	279	1,637
26.	Ukupni iznos rezervacija za potencijalne gubitke za sve pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije (14+18+22)			1,134	2,323	1,278	1,337	4,467	10,539
27.	Ukupni iznos ispravki vrijednosti za sve pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije (15+19+23)			1,129	1,478	1,817	1,556	4,222	10,202
30.	Ukupan iznos nedostajućih rezervi			487	1,206	133	0	245	2,071
31.	Bilansna aktiva na koju se ne izdvajaju rezerve za potencijalne gubitke								202,684
32.	UKUPNA BRUTO AKTIVA (13+31)								485,139
33.	UKUPNA NETO AKTIVA (32-27)								474,937

Izloženost po stepenu kreditnog kvaliteta – stavke vanbilansa (Sažetak) na 31.12.2022.godine (000 €)

R. br.	Stavke aktive vanbilansa	Novčani kolateral	Ostali kolaterali	Klasifikacija					Ukupno (3+4+5+6+7)
				A	B	C	D	E	
		1	2	3	4	5	6	7	
1.	Izdane garancije	5,529	8,098	6,293	4,022	741	12		11,068
2.	Date kreditne obligacije (odobreni, a neiskorišćeni krediti)	3,688	330	4,205	1,902	158			6,265
7.	Vanbilans na koji se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke (1+2+3+4+5+6)	9,217	8,428	10,498	5,924	899	12	0	17,333
8.	Rezervacije za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama			52	290	171	9		522
9.	Rezervisanja za gubitke po vanbilansu			33	165	103			301
13.	Nedostajuće rezerve			37	185	42			264
14.	Vanbilansna aktiva na koje se ne izdvajaju rezerve za potencijalne gubitke								283,817
15	Ukupno vanbilans								301,150

Restrukturirani krediti i potraživanja na 31.12.2022.godine (000 €)

R. br.	opis pozicije	iznos restrukturiranih potraživanja (glavnica)	broj partija koje su restrukturirane
1.	krediti	41,000	38
2.	ostala potraživanja	20	4
3.	ukupan iznos kredita i potraživanja	41,020	42

6.4 Analizu računovodstveno dospjelih izloženosti

U tabeli u nastavku prikazana je dospjela izloženost na 31.12.2022.godine:

	Dospjeli dug	Kratkorocni dio	Dugorocni dio	Ispravka vrijednosti	Neto iznos
Stanovnisto	966	1,521	3,321	1,039	4,769
Privreda	3,434	66,753	83,306	7,222	146,271
Stanje na dan 31.12.2022.	4,400	68,274	86,627	8,261	151,040

	Dospjela kamata	Kratkorocni dio	Dugorocni dio	Ispravka vrijednosti	Neto iznos
Stanovnisto	527	227	324	498	580
Privreda	514	4,356	8,777	415	13,232
Stanje na dan 31.12.2022.	1,041	4,583	9,101	913	13,812

6.5 Bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obaveza i koje nijesu u tom statusu, akumulirane opšte i specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik, njihova distribucija prema geografskom području i vrsti djelatnosti za kredite, dužničke hartije od vrijednosti i vanbilansne izloženosti

Bruto knjigovodstvene vrijednosti bilansnih izloženosti sa pripadajućim ispravkama vrijednosti razvrstane u zavisnosti od statusa neispunjena obaveza (nekvalitetne izloženosti, klasifikovane u kategorije C, D i E) na 31.12.2022.godine (000 €)

Stavke aktive bilansa	Kvalitetna aktiva	Nekvalitetna aktiva	Ukupno
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	235,892	10,734	246,626
krediti i potraživanja od kreditnih institucija	29,012	10	29,022
krediti i potraživanja od klijenata	148,622	10,679	159,301
hartije od vrijednosti	58,221	0	58,221
ostala finansijska sredstva	37	45	82
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	29,522	0	29,522
Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	468	0	468
Ukupni bruto krediti	148,047	10,678	158,725
Kamatna potraživanja	73	960	1,033
Vremenska razgraničenja	2,217	-16	2,201
Ukupni iznos bruto kredita i potraživanja	178,804	11,633	190,437
Ostale stavke aktive na koje se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke	1,268	369	1,637
Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	968	0	968
Ostale stavke aktive na koje se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke	1,268	369	1,637
Ukupni iznos rezervacija za potencijalne gubitke za sve pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije	3,457	7,082	10,539
Ukupni iznos ispravki vrijednosti za sve pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije	2,607	7,595	10,202
Ukupni iznos nedostajućih rezervi	1,693	378	2,071

Vanbilansne izloženosti sa pripadajućim rezervisanjima za gubitke razvrstane u zavisnosti od statusa neispunjena obaveza na 31.12.2022.godine (Sažetak) (000 €)

Stavke aktive vanbilansa	Kvalitetni vanbilans	Nekvalitetni vanbilans	Ukupno
Izdate garancije	10,315	753	11,068
Date kreditne obligacije (odobreni, a neiskorišćeni krediti)	6,107	158	6,265
Vanbilans na koji se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke (1+2+3+4+5+6)	16,422	911	17,333
Rezervacije za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama	342	180	522
Rezervisanja za gubitke po vanbilansu	198	103	301
Nedostajuće rezerve	222	42	264

Distribucija bruto kredita prema geografskom području na 31.12.2022.godine

	(000 €)		(000 €)
Opština	Iznos kredita	Regija	Iznos kredita
ANDRIJEVICA	718	Sjever	3,292
BAR	60	Centar	67,416
BERANE	1,204	Jug	11,355
BIJELO POLJE	186	Nerezidenti	77,238
BUDVA	7,246	Ukupno	159,301
CETINJE	178		
DANILOVGRAD	1,470		
HERCEG NOVI	486		
KOLAŠIN	1,052		
KOTOR	9		
MOJKOVAC	15		
NIKŠIĆ	1,301		
PLJEVLJA	109		
PODGORICA	64,463		
ROŽAJE	8		
TIVAT	3,554		
TUZI	4		
NEREZIDENTI	77,238		
Ukupno	159,301		

Distribucija vanbilansa prema geografskom području na 31.12.2022.godine

	(000 €)		(000 €)
Opština	Iznos vanbilansa	Regija	Iznos kredita
BAR	102	Sjever	1,638
BERANE	50	Centar	9,524
BIJELO POLJE	60	Jug	3,326
BUDVA	1,182	Nerezidenti	2,845
CETINJE	114	Ukupno	17,333
DANILOVGRAD	422		
KOLAŠIN	300		
KOTOR	1,000		
MOJKOVAC	228		
NIKŠIĆ	6		
PLJEVLJA	1		
PODGORICA	8,982		
TIVAT	1,042		
ŽABLJAK	1,000		
NEREZIDENTI	2,844		
Ukupno	17,333		

Distribucija bruto kredita prema industrijama na 31.12.2022.godine

(000)

	Djelatnost	Iznos kredita i ostalih potraživanja
I	Pravna lica - rezidenti	78,195
1	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	0
2	Vađenje rude i kamena	1,403
3	Prerađivačka industrija	1,145
4	Snabdijevanje električnom energijom	716
5	Snabdijevanje vodom	0
6	Građevinarstvo	4,407
7	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	7,757
8	Saobraćaj i skladištenje	5,490
9	Usluge pružanja smještaja i ishrane	23,394
10	Informisanje i komunikacije	4,225
11	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1,593
12	Poslovanje nekretninama	0
13	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	864
14	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1,703
15	Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	19,346
16	Obrazovanje	0
17	Zdravstvo i socijalna zaštita	1,257
18	Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	4,750
19	Ostale uslužne djelatnosti	144
20	Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca	0
21	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	0
II	Fizička lica - rezidenti	3,868
III	Nerezidenti	77,238
*	Ukupno	159,301

Distribucija vanbilansa prema vrsti djelatnosti na 31.12.2022.godine

(000)

	Djelatnost	Iznos kredita i ostalih potraživanja
I	Pravna lica - rezidenti	13,719
1	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	0
2	Vađenje rude i kamena	17
3	Prerađivačka industrija	238
4	Snabdijevanje električnom energijom	0
5	Snabdijevanje vodom	0
6	Građevinarstvo	3,844
7	Trgovina na veliko i trgovina na malo i popravka motornih vozila i motocikla	2,752
8	Saobraćaj i skladištenje	500
9	Usluge pružanja smještaja i ishrane	3,404
10	Informisanje i komunikacije	161
11	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	565
12	Poslovanje nekretninama	32
13	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	90
14	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	141
15	Državna uprava i odbrana i obavezno socijalno osiguranje	0
16	Obrazovanje	0
17	Zdravstvo i socijalna zaštita	12
18	Umjetničke, zabavne i rekreativne djelatnosti	1,960
19	Ostale uslužne djelatnosti	0
20	Djelatnosti domaćinstva kao poslodavca	0
21	Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i tijela	0
II	Fizička lica - rezidenti	772
III	Nerezidenti	2,844
*	Ukupno	17,333

Distribucija dužničkih hartija od vrijednosti prema geografskom području na 31.12.2022.godine (000)

Dražava	Iznos
ALBANIA	944
CRNA GORA	81,683
EGYPT	2,165
MEXICO	904
SLOVENIA	381
TURKEY	2,599
Ukupno	88,676

6.6 Promjene bruto iznosa bilansnih i vanbilansnih izloženosti koje su u statusu neispunjavanja obaveza, kao i podaci o početnom i završnom stanju tih izloženosti

U tabeli u nastavku prikazane su promjene nekvalitetnih stavki aktive tokom 2022.godine (000)

Stavke aktive bilansa	Nekvalitetna aktiva 01.01.2022.	Nekvalitetna aktiva 31.12.2022.	Promjena tokom godine
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	15,554	10,734	-4,820
krediti i potraživanja od kreditnih institucija	0	10	10
krediti i potraživanja od kljenata	15,524	10,679	-4,845
hartije od vrijednosti	0	0	0
ostala finansijska sredstva	30	45	15
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	0	0	0
Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	0	0	0
Ukupni bruto krediti	15,525	10,678	-4,847
Kamatna potraživanja	789	960	171
Vremenska razgraničenja	-32	-16	16
Ukupni iznos bruto kredita i potraživanja	16,281	11,633	-4,648
Investicije u pridružena društva, zavisna društva i zajedničke poduhvate po metodi kapitala	0	0	0
Ostale stavke aktive na koje se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke	300	369	69
Ukupni iznos rezervacija za potencijalne gubitke za sve pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije	6,018	7,082	1,064
Ukupni iznos ispravki vrijednosti za sve pozicije aktive na koje se izdvajaju rezervacije	6,265	7,595	1,330
Ukupni iznos nedostajućih rezervi	999	378	-621

U tabeli u nastavku prikazane su promjene nekvalitetnih vanbilansnih stavki tokom 2022.godine (000)

Stavke aktive vanbilansa	Nekvalitetni vanbilans 01.01.2022.	Nekvalitetni vanbilans 31.12.2022.	Promjena tokom godine
Izdate garancije	529	753	224
Date kreditne obligacije (odobreni, a neiskorišćeni krediti)	62	158	96
Vanbilans na koji se izdvajaju rezervacije za potencijalne gubitke (1+2+3+4+5+6)	591	911	320
Rezervacije za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama	110	180	70
Rezervisanja za gubitke po vanbilansu	77	103	26
Nedostajuće rezerve	35	42	7

6.7 Razvrstavanje kredita i dužničkih hartija od vrijednosti prema preostalom roku do dospijeća

Pregled kredita i dužničkih hartija od vrijednosti prema preostalom roku do dospijeća na 31.12.2022.godine

Finansijska aktiva u bilansu stanja	1 - 7	8 - 15	16 - 30	31 - 90	91 - 180	181 - 365	1 - 5	Preko 5	UKUPNO
	dana	dana	dana	dana	dana	dana	godina	godina	
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	29,060	3,442	260	27,440	20,201	22,929	116,898	19,333	239,564
potraživanja od banaka (sredstva kod banaka)	24,596	500		3,442		484			29,022
potraživanja od klijenata				575					575
krediti klijentima	4,810	3,087	274	24,586	15,716	23,794	83,692	2,767	158,726
hartije od vrijednosti					4,926		36,590	16,705	58,221
Ostala finansijska sredstva	83								83
kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti	-429	-145	-14	-1,163	-441	-1,349	-3,384	-139	-7,063
Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	0	0	0	0	2,853	80	20,761	6,236	29,930
Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja	0	0	0	0	0	0	479	0	479

7. PODACI O OPTEREĆENOJ I NEOPTEREĆENOJ IMOVINI

Ukupna imovina Banke na 31.12.2022.godine iznosi EUR 474,937 hiljada. Banka nema opterećene imovine.

8. PODACI O PRIMJENI STANDARDIZOVANOG PRISTUPA

Kreditna institucija koja izračunava iznose rizikom ponderisane izloženosti u skladu sa Dijelom trećim Glava II Odjeljak 2 Odsjek 1 Odluke o adekvatnosti kapitala dužna je da za svaku kategoriju izloženosti iz člana 129 Odluke o adekvatnosti kapitala javno objavi:

- Imena odabranih eksternih institucija za procjenu kreditnog rizika (ECAI) i agencije za kreditiranje izvoza: *Standard & Poors, Fitch i Moody's*;
- Kategorije izloženosti za koje se koriste procjene ECAI ili ECA: *izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama, izloženosti prema institucijama i izloženost prema privrednim društvima*;
- Opis postupaka koji se koristi za transfer kreditnih rejtinga emitentata i emisije na stavke koje nisu uključene u knjigu trgovanja: *prilikom obračuna rizikom ponderisane aktive za ponderisanja izloženosti kod banaka i hartija od vrijednosti, Banka je koristila srednji rejting utvrđen od strane pomenutih međunarodno priznatih rejtinga agencija*;
- O povezivanju eksternog kreditnog rejtinga odabranog ECAI ili ECA sa ponderima rizika koji odgovaraju stepenima kreditnog kvalitata u skladu sa Dijelom trećim Glava II Odjeljak 2 Odluke o adekvatnosti kapitala, ili upućivanje na internet adresu na kojoj je Centralna banka objavila ta povezivanja: <https://www.cbcg.me/me/klijucne-funkcije/kontrolna-funkcija/priznate-rejting-agencije>; i
- vrijednosti izloženosti i vrijednosti izloženosti nakon ublažavanja kreditnog rizika u vezi sa svakim stepenom kreditnog kvaliteta u skladu sa Dijelom trećim Glava II Odjeljak 2 Odluke o

adekvatnosti kapitala, prema kategorijama izloženosti, kao i vrijednosti izloženosti za koje je umanjen regulatorni kapital: *navedeno je sastavni dio izvještaja o rizikom ponderisanoj izloženosti koja je dio ovog dokumenta. Izloženostima prema Vladi Crne Gore i Centralnoj banci koje su denominovane i sa izvorima sredstava u EUR dodjeljuje se ponder rizika 0%.*

9. PODACI O IZLOŽENOSTI TRŽIŠNOM RIZIKU

Banka nema knjigu trgovanja, pa je u tom smislu i upravljanje tržišnim rizicima pojednostavljeno i svedeno na upravljanje deviznim rizikom, a u skladu sa potrebama za obračun potrebnog kapitala za rizike iz stuba I.

10. PODACI O UPRAVLJANJU OPERATIVNIM RIZIKOM

Operativni rizik je vjerovatnoća ostvarivanja gubitaka u poslovanju Banke, uslijed neadekvatnih internih sistema, procesa i kontrola, uključujući i neadekvatnu informacionu tehnologiju, zbog angažovanja lica izvan Banke za obavljanje određenih poslova za Banku, slabosti i propusta u izvršavanju poslova, protivpravnih radnji i spoljnih događaja koji mogu izložiti Banku gubitku, uključujući i pravni rizik.

Identifikacija, mjerjenje i kontrola operativnog rizika bliže su definisani internim aktima, Politikom i Procedurom upravljanja operativnim rizikom.

Za utvrđivanje potrebnog kapitala za operativni rizik Banka koristi jednostavni pristup (BIA).

Banka osigurava adekvatnost kapitala za operativni rizik tako da u svakom trenutku, na individualnoj osnovi na nivou Banke, osigura iznos kapitala za operativni rizik adekvatan vrstama, opsegu i složenosti usluga koje pruža i operativnom riziku kojem je izložena ili bi mogla biti izložena u pružanju datih usluga.

11. PODACI O KLJUČNIM INDIKATORIMA

Sastav regulatornog kapitala i kapitalni zahtjevi:

Obrazac KS - Struktura regulatornog kapitala na 31.12.2022.godine (000 €)

red. br.	OPIS POZICIJE	Iznos
1.	<u>REGULATORNI KAPITAL</u>	20,636
1.1.	OSNOVNI KAPITAL (Tier 1)	20,636
1.	REDOVNI OSNOVNI KAPITAL (CET 1)	20,636
2.	DODATNI OSNOVNI KAPITAL (AT1)	0
2.	DOPUNSKI KAPITAL (Tier 2)	0

Obrazac KS – Koeficijenti adekvatnosti kapitala kapitala na 31.12.2022.godine

(000 €)

red. br.	OPIS POZICIJE	Iznos
1.	Koeficijent redovnog osnovnog kapitala (CET1) - min 4,5%	28.24%
1.1.	Višak (+)/manjak (-) redovnog osnovnog kapitala	17,347
1.2.	Višak (+)/manjak (-) redovnog osnovnog kapitala uključujući bafer	15,426
1.3.	Višak (+)/manjak (-) OCR redovnog osnovnog kapitala	15,426
2.	Koeficijent osnovnog kapitala (Tier 1) - min 6%	28.24%
2.1.	Višak (+)/manjak (-) osnovnog kapitala	16,251
2.2.	Višak (+)/manjak (-) OCR osnovnog kapitala	14,330
3.	Koeficijent ukupnog kapitala (TCR) - min 8%	28.24%
3.1.	Višak (+)/manjak (-) ukupnog kapitala	14,790
3.2.	Višak (+)/manjak (-) OCR ukupnog kapitala	12,868

Ukupan iznos izloženosti riziku izračunat sa članom 101 stav 3 Odluke o adekvatnosti kapitala:**Obrazac KS** – Izloženost riziku prema vrstama rizika (Sažetak) na 31.12.2022.godine

(000 €)

red. br.	OPIS POZICIJE	Iznos
1.	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI RIZIKU	73,071
1.1.	IZNOSI RIZIKOM PONDERISANOJ IZLOŽENOSTI KREDITNOM RIZIKU, KREDITNOM RIZIKU DRUGE UGOVORNE STRANE I SLOBODNE ISPORUKE	53,135
1.1.1.	Standardizovani pristup	53,135
1.4.	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI OPERATIVNOM RIZIKU	19,936
1.4.1.	Jednostavni pristup operativnom riziku	19,936
1.7.	OSTALI IZNOSI IZLOŽENOSTI	

Iznos i sastav dodatnog regulatornog kapitala koji kreditna institucija mora da drži u skladu sa članom 279 Zakona o kreditnim institucijama:

Banka nema zahtjeva za dodatnim regulatornim kapitalom u skladu sa članom 279 i 281 Zakona o kreditnim institucijama.

Zahtjev za kombinovani bafer koji kreditna institucija mora da drži u skladu sa Zakonom:

Zahtjev za kombinovani bafer je redovni osnovni kapital koji je potreban za ispunjavanje zahtjeva za bafer za očuvanje kapitala, uvećan za sljedeće bafere u zavisnosti od toga koji su primjenljivi:

- kontraciclični bafer kapitala,
- bafer za GSV kreditnu instituciju,
- bafer za OSV kreditnu instituciju,
- bafer za strukturni sistemski rizik.

Obrazac KS – Baferi kapitala na 31.12.2022.godine

(000 €)

red. br.	OPIS POZICIJE	Iznos u %
1.	bafer za očuvanje kapitala	0.63%
2.	kontraciclični bafer kapitala (specifična stopa)	0.00%
3.	bafer za strukturni sistemski rizik	1.50%
4.	bafer za globalnu sistemski važnu (GSV) kreditnu instituciju	
5.	bafer za ostale sistemski važne (OSV) kreditne institucije	2.00%

	KOMBINOVANI BAFERI	Iznos u %
1.	kombinovani bafer za kreditnu instituciju koja nije OSV	2.13%
2.	kombinovani bafer za kreditnu instituciju koja je OSV	2.63%
3.	kombinovani bafer za kreditnu instituciju koja je OSV ako se bafer za strukturni sistemski rizik primjenjuje na sve izloženosti u Crnoj Gori za rješavanje pitanja makroprudencijalnog rizika u Crnoj Gori, ali se ne primjenjuje na izloženosti van Crne Gore	4.13%
4.	kombinovani bafer za KI koja nije OSV, a dio je grupe kojoj pripada KI koja je GSV ili OSV	2.63%
5.	kombinovani bafer za KI koja nije OSV, a dio je grupe kojoj pripada KI koja je GSV ili OSV ako se bafer za strukturni sistemski rizik primjenjuje na sve izloženosti u Crnoj Gori za rješavanje pitanja makroprudencijalnog rizika u Crnoj Gori, ali se ne primjenjuje na izloženosti van Crne Gore	4.13%

6.	kombinovani bafer koji se primjenjuje na kreditnu instituciju	2.63%
-----------	--	--------------

Koeficijent finansijskog leveridža i mjera ukupne izloženosti:

UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI	483.656
OSNOVNI KAPITAL	20.636
<u>KOEFICIJENT FINANSIJSKOG LEVERIDŽA</u>	<u>4,27%</u>

Podaci o koeficijentu likvidne pokrivenosti:

Pokazatelji likvidne pokrivenosti	prosjek
Koeficijent likvidne pokrivenosti LCR (%)	347%
Likvidna imovina (bafer za likvidnost)	243,254
Odlivi po osnovu likvidnosti	114,645
Prilivi po osnovu likvidnosti	43,034
Neto odlivi po osnovu likvidnosti NLO	71,611

Podaci o prosjeku koeficijenata likvidne pokrivenosti, ukupne likvidne imovine (nakon primjene relevantnih korektivnih faktora), uključene u bafer za likvidnost, odliva po osnovu likvidnosti, priliva i neto odliva po osnovu likvidnosti, izračunavaju se na osnovu parametara na kraju mjeseca za prethodnih 12 mjeseci za svako tromjesečje relevantnog perioda prikazivanja.

Pokazatelj povrata na aktivu (neto dobit podijeljena sa ukupnom aktivom) na 31.12.2022.godine iznosi 1,1%.

12. PODACI O IZLOŽENOSTI RIZIKU KAMATNE STOPE IZ POZICIJA KOJIMA SE NE TRGUJE

Obrazac RKS – Izvještaj o riziku kamatne stope na 31.12.2022.godine

(000 €)

I	OSJETLJIVA AKTIVA	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	Kamatnosni depoziti u ostalim institucijama	5,938	3,941			5,937	15,816
2.	Kamatnosne hartije od vrijednosti			7,500	100	86,270	93,870
3.	Krediti i ostala potraživanja	8,171	24,586	15,716	23,794	86,459	158,726
4.	Ostala osjetljiva aktiva				73		73
	Ukupno	14,109	28,527	23,216	23,967	178,666	268,485
	% od ukupne kamatonosne aktive	5.26%	10.63%	8.65%	8.93%	66.556%	100.00%
II	OSJETLJIVA PASIVA	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	Kamatnosni depoziti	15	17,281	16,984	14,307	70,165	118,752
2.	Kamatnosne pozajmice	36	103	58	276	4,423	4,896
3.	Subordinisani dug i obveznice						0
4.	Ostale osjetljive obaveze						0
	Ukupno	51	17,384	17,042	14,583	74,588	123,648
	% od ukupnih kamatonosnih obaveza	0.04%	14.06%	13.78%	11.79%	60.32%	100.00%
III	RAZLIKA (GAP)	1-30 dana	31-90 dana	91-180 dana	181-365 dana	preko 1 god	Ukupno
1.	IZNOS GAP - a - (I) minus (II) - Pozitivan/Negativan	14,058	11,143	6,174	9,384	104,078	144,837
2.	Kumulacioni Gap - Pozitivan/Negativan	14,058	25,201	31,375	40,759	144,837	
	Kumulativan Gap / Ukupna aktiva	2.96%	5.31%	6.61%	8.58%	30.50%	

Proračun internog kapitalnog zahtjeva za rizik kamatne stope bazira se na analizi osjetljivosti ekonomске vrijednosti kapitala i osjetljivosti neto kamatnih prihoda. Kamatni rizik je u procesu identifikacije i ocjenjivanja rizika takođe prepoznat kao materijalno značajan rizik zbog vrijednosti pokazatelja EVE u 2022.godini. Za potrebe stres testiranja kamatnog rizika u bankarskoj knjizi, za potrebe obračuna EVE metrike, a u skladu sa preporukama Bazelskog komiteta za superviziju banaka i EBA smernicama, razvijeno je 6 scenarija krive prinosa za diskontovanje novčanih tokova Banke.

13. PODACI O IZLOŽENOSTI POZICIJAMA SEKJURITIZACIJE

Banka ne obavlja poslove sekjuritizacije, pa stoga ne objavljuje informacije o takvim izloženostima.

14. PODACI U VEZI POLITIKE PRIMANJA

Politika primanja propisuje osnovne principe, pravila i postupke za utvrđivanje kategorija zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil Banke i način izvještavanja CBCG u vezi sa tim primanjima. Nadalje, Politika primanja definiše fiksni i varijabilni dio zarade svih zaposlenih, uključujući zaposlene koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije. Primanja se definisu kao sva primanja u bruto iznosu u novcu, stvarima ili pravima, Banka isplaćuje zaposlenom, a obuhvataju i indirektna plaćanja u novcu, stvarima ili pravima, koje zaposlenom u Banci isplaćuje matično društvo Banke ili društva koja su povezana sa Bankom.

Princip ravnopravnosti je ključni element strategije nagrađivanja, gdje je potrebno obezbijediti da se svi zaposleni osjećaju pravedno nagrađeni u zavisnosti od relativne vrijednosti njihovih radnih mesta. Zaposleni koji obavljaju iste ili slične poslove potrebno je da budu jednako nagrađeni.

Cilj politike je da omogući efikasan okvir za mjerjenje uspješnosti, usklađivanje sa rizičnim profilom i vezu između uspješnosti i nagrađivanja zaposlenih.

Politika primanja odnosi se na sve zaposlene, to jeste na sva fizička lica koja na osnovu ugovora o radu ili drugog ugovora zaključenog sa Bankom obavljaju određene poslove za Banku, uključujući i članove Nadzornog odbora Banke, kao i na one za koje se na osnovu kriterijuma utvrđenih Odlukom o primanjima utvrdi da može značajno da utiče na rizični profil Banke.

Odredbe ove Politike primjenjuju se i na lica koja su, na osnovu ugovora o radu ili drugog ugovora zaključenog sa pružaocem usluga eksternalizacije koji je član grupe kreditnih institucija, direktno uključena u pružanje tih usluga, a koja mogu imati značajan uticaj na rizični profil Banke.

Identifikaciju zaposlenih koji se smatraju zaposlenima koji imaju značajan uticaj na rizični profil Banke koordinira Služba za upravljanje ljudskim resursima u saradnji sa Službom pravnih i administrativnih poslova i Službom/funkcijom upravljanja rizicima.

Na osnovu Politike primanja donosi se procedura koja uređuje varijabilna primanja zaposlenih, uključujući trajanje perioda procjene uspješnosti, ocjenu uspješnosti, način definiranja seta ciljeva uspješnosti, obračun varijabilnog primanja pojedinog zaposlenog, postupak utvrđivanja uspješnosti, kao i dodjelu i isplatu varijabilnih primanja sa kojom čini jedinstvenu cjelinu.

Sve relevantne i kontrolne funkcije (Interna revizija, Služba za kontrolu, mjerjenje i izvještavanje o rizicima, Compliance funkcija), kao i Služba pravnih i administrativnih poslova i Služba za upravljanje ljudskim resursima blisko sarađuju i osiguravaju da je politika primanja usklađena i da prolazi transparentno i adekvatno upravljanje rizikom.

Krajem 2021.godine Banka je usvojila Politiku primanja u skladu sa zahtjevima nove regulative. Ova Politika je stupila na snagu 01.01.2022.godine. Tokom 2022.godine pristupilo se izradi dokumentacije u vidu procedura kojim se razrađuje Politika primanja.

14.1 Postupak odlučivanja koji se primjenjuje pri utvrđivanju i provjeri politike primanja

Skupština akcionara Banke:

- usvaja inicijalnu verziju Politike primanja; i
- donosi odluke o naknadama članova Nadzornog odbora.

Upravni odbor Banke (u daljem tekstu: Upravni odbor)

- usvaja svaku sledeću izmjenu i dopunu Politike primanja uz saglasnost Nadzornog odbora;
- određuje fiksna i varijabilna primanja svih zaposlenih koji nisu članovi Upravnog odbora;
- obavlja druge poslove u skladu sa Politikom primanja i relevantnim propisima.

Nadzorni odbor Banke (u daljem tekstu: Nadzorni odbor) u vezi politike primanja:

- nadzire sprovođenje politike primanja;
- donosi i periodično provjerava opšta načela politike primanja;
- daje saglasnost Upravnom odboru na politiku primanja,
- redovno provjerava adekvatnost Politike i praksi primanja i, ako je potrebno, daje predloge za promjenu sa predlogom plana za oticanje utvrđenih nedostataka;
- procjenjuje mehanizme i sisteme usvojene radi obezbjeđivanja da Politika primanja pravilno uzima u obzir rizični profil i strukturu kapitala, da je usklađena sa opštom strategijom, ciljevima, korporativnom kulturom i dugoročnim interesima Banke i da promoviše zdravo i efikasno upravljanje rizicima;
- najmanje jednom godišnje obezbjeđuje sveobuhvatnu i nezavisnu reviziju usklađenosti stvarnih primanja sa Politikom i praksom primanja;
- procjenjuje ostvarivanje ciljeva Politike primanja i potrebe naknadnog prilagođavanja, uključujući primjenu povraćaja primanja;
- analizira moguća scenarija u cilju utvrđivanja uticaja eksternih i internih događaja na politike i prakse primanja
- daje saglasnost na izuzeće od utvrđenih pravila politike primanja u odnosu na pojedinog zaposlenog koji ima značajan uticaj na rizični profil banke;
- donosi odluku o maksimalnom iznosu varijabilnih primanja koji se utvrđuje za sve zaposlene u poslovnoj godini za određeni period procjene;
- donosi odluke na pojedinačnoj osnovi o primanjima članova Upravnog odbora i donosi odluke i nadzire sprovođenje odluka o nagrađivanju višeg rukovodstva;
- donosi odluku o smanjenju ili ukidanju varijabilnih primanja zaposlenima, uključujući povraćaj varijabilnih primanja, ako dođe do značajnog narušavanja uspješnosti ili ostvarivanja gubitka Banke;
- donosi odluku o dodjeli otpremnina, uključujući maksimalan iznos ili kriterijume za određivanje tog iznosa koji se mogu dodijeliti kao otpremnina zaposlenima.
- donosi odluku o drugim varijabilnim primanjima (bonus za zadržavanje zaposlenih, garantovana varijabilna primanja);
- obavlja druge poslove u skladu sa Politikom primanja i relevantnim propisima.

Nadzorni odbor pri obavljanju poslova iz svoje nadležnosti uzima u obzir dugoročne interese akcionara, investitora i ostalih zainteresovanih strana u Banci, kao i javni interes.

Pri obavljanju navedenih nadležnosti Nadzorni odbor na primjeren način uključuje Službu za kontrolu, mjerjenje i izvještavanje o rizicima, Compliance funkciju, Službu pravnih i administrativnih poslova, Internu reviziju te Službu za upravljanje ljudskim resursima.

Banka zadržava pravo da eksternalizuje postupak sprovođenja ovoga postupka.

Upravni odbor u skladu sa politikom primanja može primanja zaposlenih da odredi na nivou grupe poslova.

Službu za upravljanje ljudskim resursima učestvuje u izradi i procjeni politike primanja, uključujući strukturu primanja, nivo nagradjivanja i programe podsticaja kako bi se obezbijedila odgovarajuća kadrovska struktura Banke o čemu daje odgovarajuće predloge i izvještaje za potrebe odlučivanja nadležnih organa i relevantnih funkcija Banke.

Funkcija kontrole rizika učestvuje u:

- određivanju adekvatnih kriterijuma za usklađivanje varijabilnih primanja zavisno od uspješnosti Banke i rizika kojima je izložena, uključujući malus i povraćaj primanja;
- procjeni načina na koji struktura varijabilnih primanja utiče na rizični profil i kulturu rizika Banke;
- procjeni podataka o usklađivanju varijabilnih primanja sa rizicima zajedno sa Nadzornim odborom;
- obezbjeđivanju analize ulaznih podataka iz svog područja poslovanja za izradu politika i praksi primanja; i
- o tome izvještava odgovarajuća tijela i funkcije u Banci.

Funkcija praćenja usklađenosti:

- vrši analizu uticaja politike primanja na usklađenost Banke sa propisima i kulturom rizika; i
- izvještava Upravu i Nadzorni odbor o svim utvrđenim rizicima usklađenosti i pitanjima neusklađenosti.

Funkcija interne revizije:

- vrši nezavisnu provjeru primjene i uticaja politike na rizični profil Banke, kao i
- načina na koji se sprovodi politika primanja.

14.2 Karakteristike politike primanja, uključujući kriterijume koji se primjenjuju za mjerjenje uspješnosti i prilagođavanje rizicima, odlaganje primanja i prenos prava

Politika propisuje da Banka može, do usvajanja procedura kojima se razradjuju pojedinačni ciljevi zaposlenih i sistem nagradjivanja, odnosno razradjuje metoda obračuna i vrednovanja postavljenih ciljeva, isplatiti varijabilni dio svim zaposlenima na dan isplate, ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći kvantitativni kriterijumi:

- ostvareni neto profit na definisanom nivou (praćenje na godišnjem nivou);
- održavanje adekvatnosti kapitala na definisanom nivou (na kvartalnom nivou za cijelu godinu);
- struktura ukupnih prihoda sa proporcionalnim učešćem: kreditni poslovi, međunarodni platni promet, domaći platni promet i investicioni poslovi (plan na godišnjem nivou sa značajnim udjelom medjunarodnog platnog prometa);
- održavanje likvidnosti Banke na definisanom nivou (ratio likvidnosti na mjesecnom nivou za cijelu godinu); i
- nivo NPL klijenata, klijenti sa kašnjenjem preko 90 dana i (ne uzimajući u obzir pogoršane klasifikacije klijenata) na mjesecnom nivou za cijelu godinu.

Upravni odbor Banke, nakon usvajanja revizorskog izvještaja od strane Skupštine akcionara i potvrđjenog rezultata, donosi posebnu odluku o isplati i visini gore navedenog bonusa.

14.3 Odnos između fiksnih i varijabilnih primanja

Odnos između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja pojedinog zaposlenog utvrđuje se na način da udio varijabilnih primanja pojedinog zaposlenog može iznositi maksimalno 30% ukupnih primanja tog zaposlenog, čime se obezbijeđuje dovoljno visoko učešće fiksnog dijela u ukupnim primanjima zaposlenih i omogućava fleksibilno sprovođenje politike varijabilnih primanja, a ne

podstiče zaposlene na preuzimanje rizika koji prelazi nivo prihvatljivog rizika za Banku zbog zavisnosti zaposlenog od varijabilnog dijela primanja.

Banka može da odredi različite odnose između varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja za različite organizacione jedinice, kontrolne funkcije i različite kategorije zaposlenih, a u izuzetnim i opravdanim slučajevima i za pojedinačne zaposlene u okviru iste kategorije, ali tako da iznos varijabilnog dijela ne prelazi 100% fiksnog dijela ukupnih primanja, ako ovom Politikom i propisima za pojedine kategorije zaposlenih nije utvrđen strožiji odnos varijabilnog i fiksnog dijela ukupnih primanja.

14.4 Kriterijumi uspješnosti po kojima se dodjeljuju primanja u finansijskim instrumentima

S obzirom da varijabilna primanja zaposlenog ne mogu prelaziti 30% njegovih fiksnih primanja na godišnjem nivou, Banka nema obavezu, i internim aktima nije predviđela, da dio varijabilnih primanja isplati u obliku instrumenata, već će isplatu varijabilnih primanja vršiti isključivo u novčanom obliku.

14.5 Glavni parametri i obrazloženje strukture varijabilnih primanja kao i drugih primanja

Banka će posebnom procedurom utvrditi odgovarajuće kvantitativne i kvalitativne kriterijume i metode mjerena za procjenu uspješnosti za svakog zaposlenog i/ili organizacionu jedinicu i Banku, kojima se ne podstiče prekomjerno preuzimanje rizika ili obmanjujuća prodaja proizvoda.

Kvantitativni kriterijumi za procjenu uspješnosti mogu biti:

- pokazatelji kapitala, likvidnosti i dobiti prilagođeni riziku;
- pokazatelji kapitala koji se zasnivaju na podacima iz finansijskih izvještaja;
- podaci o rizicima iz postupka procjene adekvatnosti internog kapitala;
- budžet pojedinih organizacionih jedinica, uključujući pravne poslove i funkciju upravljanja ljudskim resursima; i
- drugi slični pokazatelji.

Kvantitativni kriterijumi koji se odnose na operativne uspješnosti (npr. neto dobit, ukupni prihod, produktivnost, troškovi) ili tržišne pokazatelje kao što su cijena akcija i povrat na kapital, po pravilu se ne mogu koristiti kao jedini kvantitativni kriterijumi za procjenu uspješnosti.

Svakom zaposlenom se na početku perioda ocjenjivanja, definiše lični set ciljeva radne uspješnosti, i to na osnovu svih ili nekih od sljedećih kvalitativnih kriterijuma za procjenu radne uspješnosti, zavisno od radnog mjesta zaposlenog:

- ostvarivanje strateških ciljeva;
- zadovoljstvo klijenata;
- upravljanja rizicima;
- pridržavanje politike upravljanja rizicima;
- pridržavanje opštih i pojedinačnih politika i procedura Banke;
- usklađenost sa propisima i internim aktima;
- znanja iz oblasti rada;
- liderstvo;
- timski rad;
- izvršenje radnih zadataka i pouzdanost;
- kreativnost;
- motivacija i saradnja sa drugim poslovnim jedinicama, kontrolnim i korporativnim funkcijama; i
- drugi slični kriterijumi.

Pojedinačni kvantitativni i kvalitativni kriterijumi za procjenu radne uspješnosti, kao i ciljevi, propisani su procedurom koja se donosi na osnovu ove Politike primanja.

14.6 Ukupni kvantitativni podaci o primanjima, podijeljenim prema oblastima poslovanja

Podaci o primanjima prema oblastima poslovanja za 2022.godinu (000 €)

Vrsta primanja	Nadzorni odbor	Upravni odbor	Više rukovodstvo	Poslovanje sa stanovništvom	Poslovanje sa pravnim licima	Kontrolne funkcije	Ostali zaposleni ²
<i>broj zaposlenih</i>	5	3	18	15	11	3	41
Fiksna primanja	111	269	534	193	193	111	584
Varijabilna primanja	/	3	15	11	10	3	28
Ukupna primanja	111	272	549	204	203	114	612

14.7 Ukupni kvantitativni podaci o primanjima podijeljenim na više rukovodstvo i druge zaposlene koji imaju značajan uticaj na rizični profil Banke

- iznosi primanja dodijeljenih za finansijsku godinu, podijeljeno na fiksna primanja, uključujući opis fiksnih komponenti i variabilna primanja kao i broj zaposlenih kojima su dodijeljena ta primanja

Struktura fiksnih primanja za 2022.godinu (000 €)

Vrsta primanja	Nadzorni odbor	Upravni odbor	Ostalo više rukovodstvo	Ostali zaposleni koji imaju značajan uticaj na rizični profil KI
<i>broj zaposlenih</i>	5	3	11	10
Ukupna fiksna primanja	111	269	268	377
od kojih: gotovina	111	269	268	377
od kojih: akcije ili ekvivalentni bezgotovinski instrumenti	/	/	/	/
od kojih: ostali finansijski instrumenti	/	/	/	/

Navedeni iznosi predstavljaju fiksna primanja i sastoje se od:

- Osnovne zarade utvrđene ugovorom o radu koju zaposleni ostvari za puno radno vrijeme, odnosno vrijeme koje se izjednačava sa punim radnim vremenom i standardni radni učinak, u propisanim uslovima rada;
- Uvećanja zarada po osnovu godina radnog staža (minuli rad);
- Primanja koja se isplaćuju na osnovu Procedure o upravljanju ljudskim resursima Banke i to:
 - osmomartovskog poklona za zaposlene žene;
 - poklona za djecu zaposlenih do 15 godina starosti;
 - stručnog usavršavanja;

² U ostale zaposlene su uključeni i zaposleni po osnovu eksternalizacije

- druga primanja koji se mogu isplatiti zaposlenima u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom, a da nijesu varijabilna primanja i da ne zavise od uspješnosti.

Struktura varijabilnih primanja za 2022.godinu

(000 €)

Vrsta primanja	Nadzorni odbor	Upravni odbor	Ostalo više rukovodstvo	Ostali zaposleni koji imaju značajan uticaj na rizični profil KI
broj zaposlenih	5	3	9	10
Ukupna varijabilna primanja	/	3	9	9
od kojih: gotovina	/	3	9	9
od kojih: akcije ili ekvivalentni bezgotovinski instrumenti	/	/	/	/
od kojih: ostali finansijski instrumenti	/	/	/	/

U toku 2022.godine Banka je isplatila bonuse zaposlenim za 2021.godinu u ukupnom bruto iznosu od EUR 70 hiljada.

- **iznosi odloženih primanja dodijeljen za uspješnost u prethodnim periodima, iskazani posebno za iznos za koji se pravo iz primanja prenosi u finansijsku godinu i iznos za koji se pravo iz primanja prenosi u naredne godine i iznosi odloženih primanja za koje se pravo prenosi u finansijsku godinu, isplaćenih tokom finansijske godine kao i umanjjenih na osnovu usklađivanja sa uspješnošću**

Banka u 2022. godini nije imala iznos odloženih primanja dodijeljen za uspješnost u prethodnim periodima.

- **otpremnine dodijeljene u prethodnim periodima koje su isplaćene tokom finansijske godine;**

Nije bilo otpremnina u prethodnim periodima koje su isplaćene tokom 2022. godine.

14.8 Broj zaposlenih čija primanja iznose EUR 50 hiljada i više, iskazano u posebnim razredima primanja od EUR 25 hiljada

(000 €)

Razredi primanja	Raspon primanja	Broj zaposlenih
I grupa	50 - 75	1
II grupa	75 - 100	1
III grupa	100 - 125	
IV grupa	125 - 150	1

15. PODACI O KOEFICIJENTU FINANSIJSKOG LEVERIDŽA

Finansijski leveridž predstavlja, u odnosu na regulatorni kapital kreditne institucije, relativnu veličinu aktive, vanbilansnih obaveza i potencijalnih obaveza kreditne institucije za plaćanje ili isporuku ili pružanje kolaterala, uključujući obaveze po osnovu primljenih izvora finansiranja, preuzete obaveze, derivate ili repo ugovore, a isključujući obaveze koje je moguće izvršiti samo tokom stečaja ili likvidacije kreditne institucije.

Kreditna institucija je dužna da održava koeficijent finansijskog leveridža od 3%.

Koefficijent finansijskog leveridža izračunava se kao odnos osnovnog kapitala kreditne institucije i ukupnog iznosa izloženosti kreditne institucije, izražen u procentima.

Obrazac LEV – Izvještaj o finansijskom leveridžu na 31.12.2022.godine

(000 €)

Red. br.	OPIS POZICIJE	BILANSNE IZLOŽENOSTI			VANBILANSNE IZLOŽENOSTI							
		bruto izloženost	Vrijedn osna uskladi vanja	neto izloženost	bruto izložen ost	ispravke vrijednosti / rezervacije / AVA / nedostajuće pokriće NI ispravkama	neto izloženost	faktori konverzije			izložen ost ponderi sana faktoro m konverz ije	
I	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	izloženosti prema centralnim vladama ili centralnim bankama	289,930	1,316	288,614				0				0
2.	izloženosti prema regionalnoj ili lokalnoj samoupravi			0				0				0
3.	izloženosti prema subjektima javnog sektora			0				0				0
4.	izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama			0				0				0
5.	izloženosti prema međunarodnim organizacijama			0				0				0
6.	izloženosti prema institucijama	30,246	316	29,930				0				0
7.	izloženosti prema privrednim društvima	109,916	1,863	108,053	8,079	133	7,946		178	1,751		6,928
8.	izloženosti prema „retail“-u	4,249	268	3,981	4,962	122	4,840		1,216	1,016		3,360
9.	izloženosti obezbijeđene stambenim nepokretnostima	4,253	185	4,068	96	1	95		28	67		39
10.	izloženosti obezbijeđene poslovnim nepokretnostima	7,303	559	6,744	1,496	105	1,392			1,392		696
11.	izloženosti sa statusom neispunjavanja obaveza	10,556	7,212	3,344	635	126	509		2	461		277
12.	visokorizične izloženosti	5,433	804	4,629	1,557	118	1,439		998	441		420
13.	izloženosti prema institucijama i privrednim društvima sa kratkoročnom kreditnom procjenom			0				0				0
14.	izloženosti u obliku udjela ili akcija u subjektima zajedničkog ulaganja (CIU)			0				0				0
15.	izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	215	20	195				0				0
16.	ostale stavke	22,039	163	21,876	508	3	505			5		503
17.	UKUPNO	484,140	12,706	471,434	17,333	608	16,728	0	2,422	5,133	0	12,223

(000 €)

II	OPIS POZICIJE	IZNOS
1.	derivati	0
1.1.	forvardi	
1.2.	fjučersi	
1.3.	swopovi	
2.	spot	0
2.1.	redovni način obavljanja transakcija	
3.	transakcije finansiranja hartijama od vrijednosti (SFT)	0
3.1.	repo transakcije	
3.2.	ostalo	
III	UKUPAN IZNOS IZLOŽENOSTI	483.656
IV	OSNOVNI KAPITAL	20.636
V	KOEFICIJENT FINANSIJSKOG LEVERIDŽA	4,27%

Prosječni koeficijent finansijskog leveridža tokom 2022.godine je iznosio 3,87%. Faktori koji su uticali na promjenu koeficijenta finansijskog leveridža su: uključivanje poslovne dobiti iz 2021.godine u redovni osnovni kapital (CET1), kao i promjena nivoa aktive tokom perioda (rast aktive).

Prikazani koeficijent finansijskog leveridža utvrđen je bez prilagođavanja mjera ukupne izloženosti, u skladu sa članom 497 stav 1 tačka 4 Odluke o adekvatnosti kapitala.

Banka nije bila izložena riziku prekomjernog finansijskog leveridža, koji proizlazi iz ranjivosti kreditne institucije zbog postojećeg ili potencijalnog finansijskog leveridža koji može da dovede do neželjenih izmjena poslovnog plana kreditne institucije, uključujući i prinudnu prodaju imovine koja može da dovede do gubitaka ili do prilagođavanja vrijednosti preostale imovine kreditne institucije.

U cilju adekvatnog upravljanja prekomjernim finansijskim leveridžom, Banka je izjavom o sklonosti preuzimanja rizika (RAS) definisala limite pomenutog koeficijenta, i to: ciljanu vrijednost, limit, tolerancija rizika i plan oporavka.

16. PODACI U VEZI ZAHTJEVA ZA LIKVIDNOŠĆU

U cilju praćenja i upravljanja rizikom likvidnosti, Banka ima uspostavljene sledeće mehanizme, procedure³ i politike:

- Strategija upravljanja rizicima;
- Politika upravljanja rizikom likvidnosti;
- Politika procjene adekvatnosti likvidnosti;
- Plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima;
- Testiranje rizika likvidnosti u stresnim situacijama; i
- Dnevno i dekadno praćenje likvidnosti preko interno postavljenih indikatora.

Pored Službe upravljanja sredstvima i Službe za kontrolu, mjerjenje i izvještavanje o rizicima koji su uključeni direktno u proces upravljanja/mjerenja/izvještavanja o riziku likvidnosti, izvještaj o riziku likvidnosti dostavlja se na dnevnoj osnovi Upravnom odboru Banke i svim relevantnim službama u Banci, a jednom mjesечно izvještaj se dostavlja na razmatranje i usvajanje ALCO Komitetu.

³ Krajem maja 2023. godine, usvojena je i Procedura upravljanja rizikom likvidnosti.

17. PODACI O PRIMJENI IRB PRISTUPA NA KREDITNI RIZIK

Banka na datum javnog objavljivanja nije primjenjivala IRB pristup u procesu regulatorne procjene adekvatnosti kapitala na polju kreditnog rizika.

18. PODACI U VEZI PRIMJENE TEHNIKA UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA

26.1 Osnovne karakteristike politika i postupaka za bilansno i vanbilansno netiranje, kao i prikaz mjere u kojoj kreditna institucija koristi to netiranje

Banka ne sprovodi bilansno i vanbilansno netiranje, te po tom osnovu nema razvijene interne politike i postupke.

26.2 Osnovne karakteristike politika i postupaka za vrednovanje prihvatljivog kolateralu i upravljanja tim kolateralom

Kreditni rizik je glavni faktor rizika u Universal Capital banci. Kolateralizacija (obezbjedjenje) kreditne izloženosti služi kao važan faktor ublažavanja rizika i pojačava podsticaje dužnicima da otplate svoje finansijske obaveze.

Politika upravljanja kolateralima postavlja minimalne zahtjeve za procjenu kolateralu i uspostavljanje kolateralu (pravne pretpostavke za priznavanje kolateralu) za stavke koje će obezbeđivati kreditnu izloženost Banke. Politika obuhvata sve kolaterale u vidu nepokretnosti i pokretne imovine, bez obzira na njihovu primjenljivost u prudencijalne svrhe.

Kolateral (sredstvo obezbjeđenja) je definisan kao imovina koju je dužnik založio radi obezbjeđenja kreditne izloženosti i koja je predmet prodaje u slučaju neizvršenja obaveza. Vrijednost kolateralu treba da predstavlja iznos koji Banka očekuje da naplatiti ako kolateral bude realizovan. Na osnovu ove vrijednosti, Banka je u mogućnosti da blagovremeno reaguje i izgradi adekvatne rezerve za potencijalne gubitke koji mogu nastati u slučaju obezvrijedjenja ili neizvršenja obaveza.

Kolateral ima značenje svakog instrumenta obezbjeđenja potraživanja Banke prema dužniku uz zadovoljenje sljedećih uslova:

- da su prava Banke u vezi sa unovčenjem kolateralu priznata pozitivnim propisima kao prava prvog reda, odnosno ukoliko su priznata kao prava drugog reda da je vrijednost kolateralizovane imovine dovoljna da garantuje naplatu Banke u redovnom postupku namirenja;
- da ne postoje zakonske i druge smetnje da se postupak realizovanja kolateralu može sprovesti u svakom trenutku po dospjelosti potraživanja Banke i namiriti u razumnom roku.

26.3 Opis glavnih vrsta kolateralu koje je kreditna institucija primila u cilju ublažavanja kreditnog rizika

Kao opšti princip, sve procjene vrijednosti kolateralu u vidu nepokretnosti (nekretnina), bez obzira na vrijednost pojedinačne stavke i veličinu kreditne izloženosti, obavlja profesionalni spoljni procjenitelj. Banka će obezbijediti da proces procjene vrijednosti kolateralu bude potpuno nezavisan i nepristrasan. Banka će zaključiti ugovore sa profesionalnim spoljnim procjeniteljima, čija je osnovna odgovornost utvrđivanje fer tržišne vrijednosti kolateralu.

Banka je svoja potraživanja najvećim dijelom obezbjedila cash kolateralom. Slijede hipoteke, jemstva, zaloga i sl.

26.4 Glavne vrste davaoaca jemstava i drugih ugovornih strana u kreditnim derivatima

Glavni oblici primljenih jemstava su: ugovor o jemstvu, sudužnici, mjenični dužnici i sl.

26.5 Podaci o koncentracijama tržišnih ili kreditnih rizika u okviru primijenjenih tehnika ublažavanja kreditnog rizika

Prilikom odobravanja plasmana Banka vrši procjenu rizika poslovanja sa određenim klijentom. Sveobuhvatnom analizom utvrđuje se kreditna sposobnost klijenta, odnosno utvrđuju se primarni izvori otplate plasmana.

Obezbjedenje predstavlja sekundarni izvor otplate, pri čemu se odluke o odobravanju plasmana nikada ne zasnivaju na vrijednosti i kvalitetu obezbjeđenja.

Svakako, kvalitet i vrijednost obezbjeđenja značajno utiču na kreditni rizik pojedinog plasmana. U tom smislu, Banka je interno propisala minimalne odnose vrijednosti pojedinih vrsta obezbjeđenja i visine iznosa plasmana.

Politika upravljanja kolateralima, kao i njen prilog, Katalog kolateralata, sadrže detaljne opise prihvatljivih sekundarnih izvora otplate (kolateralata).

26.6 Ukupna vrijednost izloženosti koja nije pokrivena prihvatljivom kreditnom zaštitom i ukupna vrijednost izloženosti koja je pokrivena prihvatljivom kreditnom zaštitom nakon primjene korektivnih faktora

Banka je u dijelu kreditnog portfolija na 31.12.2022.godine imala EUR 124.103 hiljada bilansnih izloženosti (po odbitku ispravki vrijednosti/rezervacija) koje su pokrivene prihvatljivom kreditnom zaštitom, od čega ponderu 0% pripada EUR 19.196 hiljada bilansnih izloženosti, dok je cash kolateralom pokriven iznos od EUR 94.095 hiljada. Za EUR 26.521 hiljada bilansnih izloženosti (po odbitku ispravki vrijednosti/rezervacija), s aspekta kapitalske adekvatnosti, je procijenjeno da nisu pokrivene prihvatljivom kreditnom zaštitom, odnosno isti nisu pokriveni cash kolateralom, kao ni adekvatnom stambenom i/ili poslovnom nepokretnošću.

U dijelu vanbilansnih izloženosti, ocijenjeno je da su izloženosti (po odbitku ispravki vrijednosti/rezervacija i prije primjene faktora kreditne konverzije) u iznosu od EUR 10.659 hiljada pokrivene prihvatljivom kreditnom zaštitom, od čega je cash kolateralom pokriven iznos od EUR 9.172 hiljada vanbilansnih izloženosti. Izloženosti (po odbitku ispravki vrijednosti/rezervacija i prije primjene faktora kreditne konverzije) u iznosu od EUR 6.070 hiljada nisu pokrivene prihvatljivom kreditnom zaštitom.

26.7 Odgovarajući faktor konverzije i ublažavanje kreditnog rizika povezan sa izloženošću i učestalost primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika sa efektom zamjene ili bez njega

Iznos rizikom ponderisane izloženosti nakon primjene dodatnog pondera za SME i za infrastrukturne projekte iznosi EUR 53,134 hiljada.

Odnos rizikom ponderisane izloženosti nakon primjene dodatnog pondera za SME i za infrastrukturne projekte i rizikom ponderisanih izloženosti prije primjene dodatnih pondera iznosi 93.82%

26.8 Iznos bilansnih i vanbilansnih izloženosti (u skladu sa standardizovanim pristupom) prema kategorijama izloženosti prije i poslije primjene faktora konverzije kao i u vezi sa tim ublažavanja kreditnog rizika

Iznos bilansnih i vanbilansnih izloženosti (u skladu sa standardizovanim pristupom) prikazan je u okviru dijela 8. Podaci o primjeni standardizovanog pristupa, odnosno 3. Podaci o kapitalnim zahtjevima i iznosi rizikom ponderisanih izloženosti.

19. PODACI U VEZI PRIMJENE NAPREDNIH PRISTUPA ZA OPERATIVNI RIZIK

Banka ne koristi napredni pristup za izračunavanje potrebnog kapitala za operativni rizik, već koristi jednostavni pristup.

20. PODACI U VEZI PRIMJENE INTERNIH MODELA ZA TRŽIŠNI RIZIK

Banka nije primjenjivala interne modele za tržišni rizik pa ne objavljuje podatke propisane članom 24 Odluke o adekvatnosti kapitala.

Universal Capital Bank ad Podgorica
Služba računovodstva, finansijskog izvještavanja i plana i analize
Podgorica, maj 2023.godine